

AKT

8

11.12.2024

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITON JÄSENLEHTI

akt.fi

16 AKT:N VALTUUSTO

Jäsenmaksu pysyy
1,6 prosentissa.

20 TAVALLINEN TYÖPÄIVÄ

Platalla lentokone
määrää tahdin.

29 AKT:N KAMPANJA

Kiinnitä turvavyö ja
liity AKT:n jäseneksi.

SISÄLTÖ

AKT

AUTO- JA KULJETUSALAN
TYÖNTEKIJÄLIITON JÄSENLEHTI

8 | 2024

KANNEN KUVA

KUVA Seidi Guzejev & Getty Images

- 4 Lapin matkailuihme vaatii veronsa
8 Ajo- ja lepoajoissa sitkeitä ongelmia
9 Roosa Raute sai duunaristipendin
10 Ouluun viimein vessoja kuljettajille
12 Jarto Hirvonen, uupumaton tes-tulkki
14 Iisalmessa osasto järjesti
taukotilan kuljettajille
16 Valtuusto hyväksyi
suuntaviivat vuodelle 2025
17 Hallitus pelastaa vain
suurituloiset ja varakkaat

- 18 Tes-kierroksen kärkenä
työhyvinvointi
19 "Mahtavaa, että olemme
kokoontuneet tänne"
19 "Työnantajapuolella aloitettu jo
hyperventilointi"
20 Platalla lentokone on jumala
24 Varkauden Automiehet
80 vuoden iässä
25 Työhyvinvoinnin merkitys
korostuu

- 26 Uudenmaan osastojen
yhteiskokous
27 Tekoälyn sääntely &
työntekijän oikeudet
28 Liikenneluvat keikkatyössä
29 AKT:n kampanja
On OK kuulua liittoon
30 Tuomas tuo joulun tullessaan
32 Kovalla työllä tehtyä huumoria
34 Pää perrongen är flygplanet
gudinnan

VAKIOT: 3 Pääkirjoitus | 8 Takkunen | 11 Liiton kolumni | 15 Maailmalta | 31 Puhetta taloudesta |
36 Koulutuspalsta | 37 Joulukahvit | 38 Osastot toimivat | 40 Jäsenrekisteri | 41 A-kassa | 42 Viihdevaihte

TOIMITUS

John Stenbergin ranta 6,
00530 Helsinki
PL 313, 00531 Helsinki
akt.fi

• Aineistot toimitukseen:
toimitus@akt.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Sini Silvén
044 412 3009
sini.silvan@akt.fi

ULKOASU

Rohkea Ruusu Oy
Seidi Guzejev
050 320 7907
seidi@rohkearuusu.fi

PAINO

Botnia Print Oy Ab,
Kokkola 2024

ILMOITUKSET

Kiitos- ja kuolin- sekä
muut ilmoitukset:
ilmoitukset@akt.fi
tai jäsenrekisteri
09 6131 1244

Osastojen toiminta-
ilmoitukset aluetoi-
mistojen kautta.

Osoitemuutokset
jäsenrekisteriin
09 6131 1244

MUISTATHAN
AKT 1/2025
ilmestyy
4.2.

TILAUSHINTA

25 e / vuosikerta / 8 nroa

Tilaukset:
jasenrekisteri@akt.fi

ILMESTYMISAIKATAULU 2025

Nro	DL osastot ja ilmoitusvaraukset	Aineisto- pv	Ilmestyy
1	16.1.	21.1.	4.2.
2	6.3.	11.3.	25.3.
3	29.4.	6.5.	20.5.
4	5.6.	10.6.	25.6.
5	21.8.	26.8.	9.9.
6	25.9.	30.9.	14.10.
7-8	13.11.	18.11.	2.12.

Sinä olet tärkeä

tsenäisyyspäivän jälkeen käynnistetään ja kiihdytetään AKT:n työehtosopimusneuvottelut vauhtiin. On tarve saada syntymään työehtosopimus, jossa palkka on kohdallaan, mutta painoa pitäisi saada myös työhyvinvointiin. Kun työntekijällä on mahdollisuus palautua työvuorojen välillä ja tehdä töitä hyvässä iskussa, myös työn tehokkuus paranee, mikä on kaikkien etu.

KUN TYÖEHTOSOPIMUS SAADAAN solmittua, paras lopputulos on sellainen, jossa hampaita kiristellään puolin ja toisin. Työnantajia ärsyttää se, että on jouduttu antamaan omista tavoitteista periksi. Työntekijöitä taas riipoo, että kaikkia tavoitteita ei saatu. Silloin kumpikin puoli on voittanut.

Nyt on syytä lähettää valtakunnansovittelijan toimistoon terveisiä, että sielläkin muistettaisiin tämä logiikka. Myös työnantajan pitää hikoilla valtakunnansovittelijan toimistossa.

MIKÄ TEKEE AMMATTILIITOSTA tai tietyistä ammattialasta vahvan neuvottelijan? Se, että siellä todella moni työntekijä on jäsen eli neuvottelijoiden takana. Liitossa voi olla silti monella tapaa. On mahdollisuus olla äänetön rivijäsen. Yhtä lailla tarvitaan aktiiveja, jotka voivat vaikka pukea päälleen AKT:n kampanja t-paidan ”On OK kuulua liittoon”. Tyyli on vapaa ja niin pitää myös olla.

Jokainen jäsen, joka on nyt mukana ja joka vielä saadaan jäseneksi, vahvistaa liiton kykyä puolustautua työnantajien suunnalta aivan konkreettisesti uhkaavia asioita vastaan. Myös työnantajilla on neuvotteluissa rankat tavoitteet.

Ammattiliittoihin ja työehtosopimusneuvotteluihin liittyy kimuranttia sanastoa. Kun työpaikalla puhutaan nuorten tai uusien työntekijöiden kanssa, tarvitaan selkeää puhetta ihmiseltä toiselle. On osattava sanoa suomeksi, että ammattiliitto on se osapuoli, joka työntekijöiden näkökulmasta neuvot-

Sini Silvän
päätoimittaja

telee työehdoista. Sitä ei tee mikään muu taho. Ja neuvotteluissa on myös saavutettu paljon ja saavutetaan jatkossakin, myös puolustusvoittoja.

JOS JA KUN LIITTYY JÄSENEKSI, avautuu muitakin uusia mahdollisuuksia. Kun ammattiliittoaktiivi katsoo elämänsä taaksepäin, hän näkee valtavan määrän käänteitä ja kohtaamisia. Syntyy ystävyyssuhteita. Niin yhteiskunnasta kuin ihmisistä oppii paljon. Tämä on jäsenetu, jonka saa vain itse heittäytymällä toimintaan mukaan.

TYÖMARKKINOILLA JA ERITYISESTI työehtosopimuskierron ollessa kiihkeimmillään ei voi tuudittautua ajatukseen, että riittää kun ”kaveri kuuluu liittoon”. Toisen työntekijän jäsenyys ei tarjoa laumasuojaa eikä edes tuulensuojaa. Jokaisen pitää liittyä itse. Sinä liiton jäsenenä olet ratkaisevan tärkeä osa kokonaisuutta. Kiitos, että olet jäsen. ●

Du är viktig

Efter självständighetsdagen startar och påskyndas AKT:s kollektivavtalsförhandlingar med fart. Det finns ett behov att få till stånd ett kollektivavtal där lönen är hygglig, men vikt ska läggas också på arbetsvälmåendet. När en anställd kan återhämta sig mellan arbetsskiftet och utföra arbete med energi, förbättras också effektiviteten, som är i allas intresse.

NÄR ETT KOLLEKTIVAVTAL INGÅS, är bästa resultatet då tändarna bits ihop hos bägge parterna. Arbetsgivarna är irriterade över att de fått ge upp i sina mål. Arbetstagarna däremot är frustrerade av att alla mål inte nåddes. Då har båda sidorna vunnit.

Nu finns det orsak att skicka hälsningar till riksförlikarens byrå, att man också där minns denna logik. Även arbetsgivaren ska hamna svettas hos riksförlikaren.

VAD GÖR ETT FACKFÖRBUND eller en viss bransch till en stark förhandlare? Det att många anställda är medlemmar, det vill säga bakom förhandlingarna. Trots det kan man vara med i facket på många sätt. Man kan vara en tyst grundmedlem. Likaså behövs de aktiva, som till exempel klär sig i AKT:s kampanjtröja ”Det är OK att höra till facket”. Stilen är fri och så ska det vara.

Varje medlem som är med och de som ännu kan fås med, stärker fackets förmåga att försvara sig mot konkreta angrepp som hotar från arbetsgivarnas håll. Också arbetsgivarna har hårda mål i förhandlingarna.

Med fackföreningar och kollektiva förhandlingar förknippas en knepig ordlista. När man på arbetsplatsen pratar med unga eller nyanställda, behövs tydligt tal från person till en annan. Man måste kunna säga på svenska att facket är den som förhandlar om arbetsvillkoren, med anställdas synvinkel i spetsen. Det gör ingen annan. Och

mycket har uppnåtts genom förhandlingarna och kommer att uppnås även i fortsättningen, även försvarsrevanscher.

IFALL OCH NÄR MAN BLIR MEDLEM, öppnar sig även övriga nya möjligheter. När en fackaktiv ser tillbaka på sitt liv, ser han ett stort antal träffar och situationer. Det skapas bekantskaper. Man lär sig mycket om både samhället och människan. Det är en medlemsförmån som man endast får genom att kasta sig med i verksamheten.

PÅ ARBETSMARKNADEN, och särskilt då kollektivavtalsrundorna är som intensivast, kan man inte nöja sig med tanken att det räcker när ”bekanta hör till facket”. En annan anställdas medlemskap ger inte gruppskydd eller ens vindskydd. Alla måste själv ingå med. Du som fackmedlem är en avgörande viktig del av helheten. Tack för att du är medlem. ●

ÖVERSÄTTNING
Kenneth Liukkonen

Lapin matkailuihme vaatii veronsa

Ruuhkaa, kiirettä, kalliit hinnat... Lappilaiset kuljetusalan ammattilaiset kokevat turismin kaikki puolet.

TEKSTI **Tua Onnela** KUVAT **Tua Onnela** ja **Jouni Porsanger**

Lentoemäntä Jenni Kariniemelle
Rovaniemen lentokenttä on
kotikenttä. Matkustajat haluavat
usein kuulla hänen kokemuksiaan
Lapissa asumisesta.

ALAN TÖISSÄ

"Paikallinen ei tule tänne vapaaehtoisesti", sanoo Paula Mansikkasalo Napapiirin matkailualueesta. "Vaikka onhan tämä ihan hieno."

Jos olet käynyt Rovaniemellä kesällä, et tiedä mitään siitä, millainen kaupunki on talvella. Se on eri paikka. Lapin matkailuihmettä on vaikea käsittää, ellei sitä näe omin silmin.

Marraskuun alussa talvimatkailukausi on vasta alussa. Silti jo nyt joka paikka on täynnä väkeä.

Lentokentän odotustilassa mahtuu istumaan vain rappusilla. Moniin ydinkeskustan kahviloihin ja ravintoloihin ei mahdu sisään. Vaatekaupassa myyjä tervehtii oletuksena englanniksi, koska on todennäköisempää, että asiakas on turisti kuin paikallinen. Joka kadunkulmassa joku turistiparvi kiskoo matkalaukkujaan lumessa.

Tämä kaikki tuo Lappiin paljon rahaa, mutta se vaatii myös veronsa. Niin hyvät kuin huonot puolet ovat tuttuja AKT:n jäsenille, jotka kuljettavat Rovaniemellä turisteja ja heidän tarvitsemiaan tavaroita. AKT-lehti tapasi heistä kolme.

"Tänne ei paikkakuntalainen tule"

– Näin aamusta täällä vielä ehkä mahtuu olemaan.

Paula Mansikkasalo katselee Napapiirin matkailualueella ympärilleen hiukan kärsivän näköisenä. Alue on kyllä kaunis – ja iso. Se laajenee vuosi vuodelta, ja myymälöitä, ravintoloita, hotelleja ja vaikka mitä poronkatseluitauksia jatkuu joka suuntaan.

Lukuja Lapin talvimatkailusta

LAPISSA KIRJATTIIN TALVIKAUDELLE

2023–2024 yhteensä yli 3,5 miljoonaa yöpymistä maksullisessa majoituksessa. Luvussa ovat mukana sekä hotellit että esimerkiksi Airbnb.

Kuummin kuukausi Lapin matkailussa on joulukuu, ja sen luvuilla voi havainnollistaa turismin kasvua. Ennen koronapandemiaa huippuvuosi oli 2019, jolloin joulukuussa kirjattiin 681 000 yöpymistä. Se ohitettiin notkahduksen jälkeen jo joulukuussa 2022. Viime vuoden joulukuussa yöpymisiä oli 820 000. Tälle vuodelle odotetaan taas uutta ennätystä.

Ulkomaalaisten osuus matkailijoista on jatkuvasti kasvanut. Viime joulukuussa ulkomaalaisten osuus rekisteröidyistä yöpymisistä oli 84 prosenttia. Eniten matkailijoita tuli Isosta-Britanniasta.

Rovaniemen lentokentälle saapui viime talvikaudella yhteensä 327 000 matkustajaa. Määrä oli 30 prosenttia suurempi kuin edellisellä kaudella.

Koko Lapin lentoliikenne kasvoi talvikaudella 2023–2024 edellisvuodesta 17 prosenttia.

Lapin osuus kaikesta Pohjoismaiden kansainvälisestä matkailusta on 15 prosenttia.

Mansikkasalolle Napapiiri tarkoittaa kuitenkin ennen kaikkea päättömiä ruuhkia. Hän työskentelee Postilla kuljettajana, ja Napapiirin alue on hänestä ihan pahin sumppu.

– Tänne ei paikkakuntalainen tule, ellei ole pakko. Mukavia yrittäjiä ja asiakkaitahan täällä on, ei sillä, mutta kun kaikki taksit, bussit ja turistit laitetaan sekaisin, se on kaoottista. Et pääse sisään, et pääse ulos.

– Parhaat turistit vielä kävelevät tuota nelostietä lentokentälle. Raahaavat siinä matkalaukkujaan ja juoksentelvat tien yli, Mansikkasalo kuvailee.

Ruuhkateema jatkuu Rovaniemen lentoasemalla. Siellä Kutilan liikenteen linja-autonkuljettaja **Jyrki Helminen** esittelee parkkipaikkaa.

– Tähän pitäisi mahdollistaa parhaimmillaan 40 bussia. Ei mahdu, vaan osa joutuu odottamaan tiellä vuoroaan, hän näyttää.

Parkkipaikalla on vielä tässä kohtaa päivää ja vuotta hiljaista, mutta lentokentän sisätiloissa on jo hyvä tungos.

– Sisätiloja laajennettiin muutama vuosi sitten, mutta edelleen ne ovat liian pienet, Helminen sanoo.

Pikkukaupunki täynnä väkeä

Tilanahtaus teillä, parkkipaikoilla ja lentokentällä on helppo ymmärtää, kun tarkastelee lukuja. Rovaniemi on Suomenkin mittakaavassa pikkukaupunki: siellä asuu noin 66 000 ihmistä. Suunnilleen sen kokoiselle väkimäärälle kaupunki on suunniteltu.

↑ Jyrki Helminen harmittelee, ettei Rovaniemen lentokenttää laajennettu kerralla riittävästi. Parkkipaikka käy busseille usein ahtaaksi.

Kun turistit näkevät poron, he lyövät jarrut pohjaan.

Pelkästään viime vuoden joulukuussa Rovaniemen majoituspaikoissa kirjattiin 252 000 yöpymistä. Senkokoisten väkimäärien kanssa kaupunki yrittää nyt selvittää.

Väenpaljous vaikuttaa kaikkeen. Vuokrat ja muut hinnat nousevat. Kuntalaisten käyttämät palvelut ruuhkautuvat. Teiden kunnossapito ei pysy kasvavien liikennemäärien perässä, ja ammattilaiset kärsivät varsinkin liukkaudesta.

Oma lukunsa ovat turistien vuokra-autot. Niitä on liikenteessä valtavasti. Heti lentokentällä saapuvia matkustajia tervehtivät kahdeksan eri vuokra-autofirman palveluluukut.

Kun esimerkiksi aasialainen tai espanjalainen turisti lähtee autolla Suomen talveen, kaikki ei aina mene sujuvasti.

– Osa pärjää hyvin, osa pärjää huonosti ja osa ei pärjää yhtään. Ajetaan hiljaa, pysäköidään minne sattuu ja on heitä ollut kelkkareiteilläkin, Paula Mansikkasalo sanoo.

– Kun he näkevät poron, he lyövät jarrut pohjaan. Se aiheuttaa todellisia vaaratilanteita, Helminen jatkaa.

Helminen on saanut monta kertaa pelastaa turisteja, joiden matkanteko on tyssännyt läpinäkymättömiin huurtuneisiin ikkunoihin.

– Käyn näyttämässä, että tuosta napista saa ilmastoinnin sisäkierron pois päältä.

Mansikkasalo toivoo, että julkiseen paikallisliikenteeseen satsataisiin enemmän, jotta turistien ei olisi pakko kulkea joka paikkaan vuokra-autolla. Nyt linjaliikennettä on kyllä, mutta bussit ovat usein täysiä ja vuoroväli osaan paikoista harva.

Helminen puolestaan vastuuttaa vuokra-autoyrityksiä. Niiden pitäisi opastaa asiakkansa paremmin.

Kaikille päteville riittää hommia

Mutta on turismissa paikallisten näkökulmasta hyväkin. Ilmeisin hyvä puoli on tietenkin työ. Matkailun ansiosta kuljetusalan yrityksillä menee talvisin kovaa.

– Kun sesonki alkaa, kaikille on töitä, joilla on linja-auto- tai kuorma-autokortti ja ammattipätevyydet voimassa, Jyrki Helminen sanoo.

Myös lentoliikenteelle Lapin matkailu on kulta-kaivos. Lentoliikenne Rovaniemelle on kasvanut peräti kymmenillä prosenteilla vuosittain. Se näkyy myös rovaniemeläisen lentoemännän Jenni Karinien arjessa. Hän työskentelee Finnairilla sekä pitkällä että lyhyillä reiteillä.

– Lapin matkailukausi näkyy niin matkustajien määrässä kuin kansainvälisyydessä, hän sanoo.

Villejä kyytejä tarjolla

LAPISSA ON TALVISIN valtava kysyntä tilausajoille. Sen ovat huomanneet myös ulkomaalaiset linja-autoyritykset.

Jyrki Helminen kertoo, että näiden joukossa on monenlaista. Usein matkatoimistoja kiinnostaa vain hinta, ei niinkään laatu, turvallisuus tai paikallisuus – tai se, maksetaanko kuljettajille sellaista palkkaa kuin kuuluu.

– Tilausajoissa kaikilla firmoilla on lähes samat peruskulut. Kilpailuetu tulee vain kuljettajan palkasta, Helminen sanoo.

Hän kertoo, että taannoinen taksiuudistus toi Lappiin myös villit taksit. Niiden hinnat voivat yllättää turistin. Helminen kertoo, että 40 euron matkasta voi pahimmillaan joutua pulittamaan 200 euroa.

– Viime vuosina tilausajobussien ja taksien valvontaa on lisätty viranomaisten yhteistyöllä, mutta sitä saisi olla huomattavasti paljon enemmän, Helminen sanoo.

Värikkäitä kokemuksia

Paitsi työtä, turistit tuovat Rovaniemelle elämää ja väriä. Sitä he tuovat myös töiden sisältöön.

Helminen ajaa työssään enimmäkseen Pyhäntunturin ja Luoston pikavuoroa. Parhaina iltoina matkaa värittävät upeat revontulet. Silloin hän sammuttaa sisätilan valot, jotta matkailijat näkevät paremmin.

– Onhan se mukavaa näyttää heille revontulia. Jos en pitäisi sellaista antoisana, en olisi näissä hommissa.

Kariniemi kertoo, että talvimatkailukausi tuo Lapin lennoille aina paljon lapsia. He ovat tietysti innoissaan kaikesta, mutta niin ovat monet aikuisetkin. Laskeutuminen lumiselle kentälle on monille elämys itsessään.

Kariniemi kertoo, että kaikkein eniten matkustajat kyselevät revontulista. Myös lumi ja pakkasen kiinnostavat kovasti.

– He kyselevät, onko lunta jo tullut ja miten kylmää voi olla. Kun kerron, että olen itse Rovaniemeltä, he haluavat tietää, miten kovan pakkasen olen itse kokenut.

Vaikka Paula Mansikkasalo ei kuljeta ihmisiä, hänenkin työhönsä säteilee turismin luoma kansainvälinen ilmapiiri. Siitä hän pitää. Hänestä on mukava päästä käyttämään töissä kielitaitoa.

Ja yksi hyvä puoli vielä:

– Onhan se ihan hienoa, että kaikki tietävät, missä on Rovaniemi, Mansikkasalo naurahtaa. ●

Ajo- ja lepoaikojen noudattamisessa edelleen ongelmia

Poliisi jatkoi raskaan liikenteen valvontaa tehoiskulla ympäri Suomea 11.–15. marraskuuta. Erityisesti tarkkailtiin ajo- ja lepoaikojen noudattamista, kuorman varmistamista, ajoneuvojen kuntoa sekä ylikuormia.

TEKSTI **Hannele Siika-aho**

Valvontajakson aikana todettiin ajo- ja lepoaika-rikkomuksia 106 sekä ajopiirturi-rikkomuksia 38 kappaletta. Kaikkiaan tarkastettiin 1485 autoa.

– Kaikki ajo- ja lepoaika-rikkomukset, joista seuraamus määrättiin, ylittivät selvästi lainsäädännön asettamat rajat, toteaa poliisitarkastaja **Kari Onninen**.

Alueellisia eroja löytyi. Itä-Suomessa rikkeitä näytti tämän tarkastuksen perusteella olevan muita alueita enemmän, vaikka huomioidaan tarkastettujen ajoneuvojen määrä. Lisäksi selvästi enemmän rikkeitä löytyi kotimaisista kuljetuksista.

Poliisi ei ole puuttunut pieniin laiminlyönteihin. Vain, mikäli rikkeet ovat olleet merkittäviä, on tarkastettu auto määrätty tien päälle seisomaan.

– Esson baarin puheilla ei ole totuutta, minuutin rikkeestä ei tule sakkoo, vaan rikkeet ovat oikeita rikkeitä, Onninen sanoo.

Tehoiskuilla päästään jonkin verran kiinni puutteisiin, mutta huolta voi kantaa siitä, että kun liikennevalvonnan tehoiskuista tiedotetaan etukäteen, saattavat heikoimmin toimivat yritykset tai erityisen huonossa kunnossa olevat autot jäädä varikolle.

Poliisin toiveena on, että kuljetusyritykset suunnittelisivat aikataulunsa paremmin.

– Tiukka aikataulu jää helposti kuljettajan piikkiin, vaikka joskus tietysti on liikennehäiriöitäkin. Työnantajan pitäisi kuitenkin suunnitella aikataulut paremmin, ettei kuljettajan tarvitsi esimerkiksi uhmata liikenneturvallisuutta ajoreitillään.

AKT:n työsuojelutoimitsija **Pasi Ritokoski** tunnistaa ongelman.

– On valitettavasti lisääntyvä ongelma, että ajetaan huonossa kunnossa olevilla ajoneuvoilla. Kun kalusto heikenee, ei kuljetuksia pystytäkään aikataulussa hoitamaan. Näitä yhteydenottoja

tulee jäseniltä selvästi enemmän kuin aiemmin.

Yritysten pitäisi suunnitella kuljetusten aikataulutusta vastaamaan todellisuutta, Pasi Ritokoski yhtyy poliisin näkemykseen.

AKT:ssä muun muassa kuorma-autoalasta vastaava sopimustoimitsija **Vesa Lackman** pitää huomiota herättävänä sitä, että rikkomuksia löytyi kymmenestä prosentista tarkastetuista kuljetuksista – huolimatta siitä, että tehovalvonnasta oli ilmoitettu etukäteen.

– Olisiko tilanne vielä huonompi, jos etukäteistietoa ei valvonnasta olisi, Lackman pohtii. ●

Oletko ehdolla kunta- ja aluevaaleissa 2025?

KERRO EHDOKKUDESTASI sähköpostilla ilmoitukset@akt.fi -osoitteeseen, niin voimme jututtaa sinua AKT-lehden vaaligalleriaan. Haastatteluja tehdään vuoden kahteen ensimmäiseen lehteen – eli ilmoittaudu ajoissa! ●

Duunaristipendi Roosa Rautelle

SAK jakaa vuosittain kaksi 750 euron Duunaristipendiä. Tänä vuonna toinen palkinnon saajista oli Pohjolan Liikenteen nuori kuljettaja Roosa Raute. Hänen innostunut otteensa ja sitoutuminen AKT:n toimintaan sai ansaitun palkinnon.

TEKSTI **Hannele Siika-aho** KUVA **SAK ja Hannele Siika-aho**

SAK :n edustajiston kokouksessa jännitys tiivistyy hetkeä ennen lavalle menoa. Nuori linja-autonkuljettaja **Roosa Raute** käy kohta pokkaamassa SAK:n duunaristipendin ja miettii, pystyykö pitämään kiitospuheensa liikuttumatta.

SAK:n puheenjohtaja **Jarkko Eloranta** kiittelee Roosan ansioita ja kertoo, että stipendin myöntämisen perusteina olivat muun muassa tämän vahva mukana olo työehtosopimuskuvioissa ja viime talvella PainavaSyy -kampanjoinnissa. Roosa Raute itsekin korostaa yhteistä tekemistä, liittoperhettä.

– Parasta on yhdessä tekeminen, siihen tämä koko juttu perustuu, että ollaan samalla puolella me duunarit. Se pettymyksen tunne, kun on lakkovahina talvipakkasessa varikon portilla ja rikkuri lähtee töihin.

Roosa Raute toimii osastonsa, Helsingin Seudun Linja-autohenkilökunta, osasto 009: n nuorisovastaavana sekä työpaikkansa varatyösuojeluvaltuutettuna. Hän sai iloisen viestin myönnetystä stipendistä noin kuukausi sitten Kap Verden lentokentällä ollessaan.

– Avasin sähköpostin ja siinä se oli. Ensimmäinen aattelin, että mitä ihmettä. Wau.

Roosan ja osaston suhteista kertonee se, että aivan ensimmäisenä hän soitti osaston rahastonhoitajalle. Osastolle on nyt tulossa rahaa, ei Roosalle itselleen, näin hän sen heti ajatteli. Stipendi piti kuitenkin vielä pitää salaisuutena ja se julkistettiin vasta SAK:n edustajistossa.

Kiitospuheensa Roosa Raute aloittaa kiittämällä – kuinkas muutenkaan – osastoa eikä salissa taida olla ketään, joka ei olisi edes hieman liikuttunut hänen mukanaan.

– Kiitos osastolle ja toimikunnalle kaikista neuvosta ja opeista ja siitä, miten on otettu mukaan kaikkeen. Tämä palkinto merkitsee todella paljon.

Hän kiittää myös perhettään ja palkinnon myöntäjiä ja toteaa, että pitää mieluummin ruusuista kuin ruiskukista. Puhekin kulkee alkuliikutuksen jälkeen sujuvasti.

– Helpottunut olo, nyt on kivaa, kun jännitys on mennyt.

Roosa Raute kertoo AKT:n nuorten esittelyvideolla, miten AKT on tarjonut hänelle superkivoja tapahtumia ja uusia hyviä ystäviä. Video löytyy AKT:n nettisivuilta.

SAK myöntää stipendin korkeintaan 35-vuotiaalle SAK:laisen ammattiliiton jäsenelle, joka on toiminut oman alansa arvostuksen nostamiseksi ja on näkyvällä tavalla ylpeä ammatistaan. Lisäksi vaaditaan aktiivista muuta toimintaa SAK:laisessa liittoperheessä tai sen sisäjärjestöissä sekä esimerkiksi aktiivisuutta muun muassa jäsenhankinnan parissa. ●

"Kyllä näitä on vuosia odotettu"

Ensimmäinen Oulun uusista kuljettajien vessoista sai aikaan ilon ja huojennuksen tunteita. Oululaiset paikallisliikenteen kuljettajat ovat odottaneet käymälöitä kuin kuuta nousevaa.

TEKSTI **Kati Valjus** KUVAT **Mikko Törmänen**

↑ Tiia-Riikka Mäkelä ottaa päätepesäkin vessassakäyntimahdollisuuden ilolla vastaan. Pitkän työvuoron aikana ei ole uskaltanut syödä eikä juoda, jottei hätä yllätä.

– **V**ihdoin! Kyllä nämä tulevat tarpeeseen, iloitsee Nobinan kuljettaja **Tiia-Riikka Mäkelä** linjan numero 1 päätepesäkillä Oulun Jylkynkankaalla.

Ouluun on odotettu kuljettajien vessoja pitkään, ja nyt ensimmäinen on asennettu paikalleen. Päätepesäkillä komeilee uudenkarhea, lukollinen vuokrakäymälä. Se on selvästi bajamaja-tyyppistä koppia tukevampi ja lämpöeristetty.

– WC-tilojen puute on tuntunut työssä. Jos ajo- vuoro on vaikka sen nelisen tuntia, ei siinä uskalla syödä eikä juoda mitään. Etenkin kesäkuumalla on ollut haastavaa, ja olo on ollut kipeä työvuoron jälkeen, Mäkelä sanoo.

Mäkelä on työskennellyt Nobinan kuljettajana vasta muutaman kuukauden, mutta hänellä on kokemusta kuljettajan tehtävistä jo 1990-luvun loppupuolelta.

– Ei silloin ongelmasta edes puhuttu. Uskon, että tällaisilla parannuksilla on vaikutusta myös siihen, hakeutuvatko naiset alalle.

Juhana Karihuhta on Mäkelän kanssa samoilla linjoilla. Myös koulukuljetuksia ajanut Karihuhta on nähnyt, miten suuri ongelma WC-tilojen puute on nimenomaan paikallisliikenteen kuljettajille.

– Eihän koulukuljetusten kanssa ole samanlaisia ongelmia. Kyllä näitä on vuosia odotettu.

Mäkelä toivoo, että myös tilojen pysyminen siistinä otetaan yhteiseksi asiaksi.

– Nyt on kaikkien yhteinen etu, että WC-tilat pysyvät sellaisessa kunnossa, että niitä on kaikkien mukava käyttää.

AKT:n lähi- ja paikallisliikenteen linja-autonkuljettajille alkuvuodesta tekemässä kyselyssä puolet vastanneista kuljettajista kertoi, ettei heillä ole todellista mahdollisuutta päästä vessaan edes neljän tunnin välein.

Oulussa kustannukset jakautuvat liikennöitsijöiden ja kaupungin välillä siten, että kaupungin osuus on 20 prosenttia. Ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan kahdeksan WC:tä ja ensi vuoden puolella neljä lisää. ●

↑ Juhana Karihuhta tuli siirtoautolla päätepesäkillä etuajassa, jotta pääsi tutustumaan uuteen vessaan ensimmäisten joukossa.

Jatkossa vessoja ehkä matalammalla kynnyksellä

OULUN SEUDUN Autoalantyöntekijät ry:n osaston os8 puheenjohtaja ja Koski- linjojen työsuojeluvaltuutettu **Seppo Taskila** on ollut yksi aktiivisimmista WC-asian eteenpäin viejistä.

– Onhan tämä yhdenlainen työvoitto. Olen lähestynyt kaupunkia ensimmäisen kerran asiasta nelisen vuotta sitten. Viime kevään lumivessatempaus sai kenties aikaan sen verran julkisuutta, että asia nyt- kähti viimein eteenpäin. Kiittäminen on myös Oulun kaupunginvaltuutettua **Joni Meriläistä**, joka on nostanut aiheita aktiivisesti esille.

Tilanne on Taskilan mukaan kaksijakoinen sikäli, että osaan liikennöitsijöistä wc-tilojen puute on vaikuttanut enemmän kuin toisiin, sillä toisilla on jo reiteillään taukotiiloja.

Hyvä, että uutena aloittaneelle Nobinalle on nyt saatu WC-tilat. Jatkossa niitä voitaneen saada matalammalla kynnyksellä muuallekin, jos tarvetta ilmenee.

– Etenkin naiskuskeille tämä on erittäin hyvä asia.

JOHANNA HONKARANTA
AKT:n hallituksen varapuheenjohtaja

Juokseeko aika nykyään lujempaa?

Alkanut tes-kierros, luottamusmiesvalinnat ja maan hallituksen toimien seuraaminen ovat vieneet syyskokousrumban lisäksi aktiivien ajan tänä syksynä. En tiedä tuntuuko vain, vai juokseeko aika nykyään lujempaa?

Mielestäni juuri oltiin 2023 keväässä ja tes-kierroksen lopussa, ja nyt on uusi kierros alkamassa. Tai oikeastaan, ovathan ammattialajaostot tehneet työtään osastoilta loppukesällä tulneiden esitysten parissa jo pitkin syksyä.

KUMIPYÖRÄPUOLEN NEUVOTTELUT alkavat ensimmäisinä. Varmasti jokainen on valmistautunut siihen, etteivät neuvottelut tälläkään kertaa tule olemaan mitenkään helpot. Työnantajapuoli tykittää jo maan hallituksen suojauksella, miten tälläkään kertaa

Meidän
selkänahoistamme
on siivutettu jo
riittävästi

ei ole mahdollisuutta kuin täysin maltillisiin palkankorotuksiin. Niistäkin voidaan siivuttaa hiukan vielä pois, mikäli halutaan saada jokin täysin epäoleellinen muutos teksteihin, jonka työnantajat ”hyvää hyvyttään” duunareille tarjoavat.

Meidän selkänahoistamme on ainakin minun mielestäni siivutettu jo riittävästi ja hallitus on tehnyt kaikkensa pudottaakseen duunarin ostovoiman jo kaikkien rajojen alapuolelle. Raha tietysti näyttää isoa kuvaa siinä, millainen sopimus on tulossa.

Linja-autoalalla keskustelut kääntyvät paljolti myös työssä jaksamiseen. Mikäs siinä olisi tehdessä pitkiä työpäiviä, jos niitä vastaan tulisi vaikkapa arkivapaita, mutta kun ne vaapaat syödään sitten niillä lyhyillä päivistä pois. Lopputulema on se, että tunnet käyväsi joka päivä töissä, varsinkin kun iltavuoron jälkeen on se yhden päivän vapaa, jolla heittäydyt aamuvuoroihin. Kun tämä vaihdos tehdään jopa useamman kerran viikossa, niin ei ole ihme, jos ei aina hahmota mikä viikonpäivä on menossa.

Vapaapäivät eivät riitä enää palautumiseen. Niin uskomattomalta kuin se työnantajista varmasti kuulostaakin, on meillä myös työn ulkopuolista elämää, perhettä ja harrastuksia, joihin ajan ja voimien tulee riittää. Voi olla, että työssä jaksaminen olisi hiukan parempaa ja sairauspoissaolot eivät huittelisi yli kymme-

nessä prosentissa, mikäli työvuorosuunniteluun saataisiin jotain tolkkua. Olen paasanut tästä ennenkin, mutta aihe ei näköjään vanhene.

LUOTTAMUSMIESVALINNOISTA ensinnä onnittelut kaikille jo valituille uusille ja jatkaville luottamusmiehille. Ajat ovat sellaiset, että teitä tarvitaan ehkä enemmän kuin koskaan. Jäsenhankinta, ja jo olemassa olevien jäsenten edunvalvonta sekä tiedottaminen on ehdottoman tärkeää eritoten alkuvuodesta. Työpaikan muille jäsenille terveiset, että luottamusmies tarvitsee teidän tukenne, koska luottamusmies on juuri niin vahva, kuin hänen takanaan seisova jäsenistö. Edunvalvonta on kovaa tiimityötä, yksin tässä ei oikein tahdo pärjätä.

Keväällä ollaan myös vaalitunnelmissa, kun huhtikuussa äänestetään alue- ja kuntavaaleissa. Nyt ehtii asettua ehdolle, koska duunaritaustaisia tarvitaan päättämään meidän jokaisen arkea koskeissa asioissa.

ENNEN ALKUVUOTTA, kevättä ja työehtosopimusten syntymistä ehdimme toivottavasti kaikki vetämään vähän henkeä joulun pyhinä. Näin jaksamme sitten yhdessä nostaa liput korkealle ja laittaa rivit suoriksi.

Hyvää joulunalusaiakaa sekä parempaa ensi vuotta! ●

PALSTALLA KIRJOITTAVAT vuorotellen AKT:n puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, valtuuston puheenjohtaja, hallituksen varapuheenjohtaja ja työvaliokunnan jäsen.

MINUN
TYÖNI

AKT:n jäsenet kertovat
työnsä merkityksestä.

Jarto Hirvonen, Outokumpu

IKÄ: 58 vuotta

AMMATTI: Pääluottamusmies ja
säiliöautonkuljettaja

TYÖNANTAJA: Simeon vuodesta 2008

OSASTO: Ammattiosasto 039 jäsen

Uupumaton tes-tulkki

Pääluottamusmies Jarto Hirvonen ylläpitää kosketusta
perustyöhön heittämällä välillä säiliöautokeikkaa.

TEKSTI JA KUVA **Sami Turunen**

”**S**äiliöauton kuljettajan hommassa oli parasta työn vaihtelevuus. Vaikka perustyö on samaa, joka päivä ajettiin eri suunnille. Kun aamulla pläräsi kuormakirjoista, minne tänään ajetaan, niin siinä ja tien päällä olemisessa oli se homman viehätys.

Kuljettajan työssä on hyvää vapautta. Olen toiminut aiemmin myös autonomientajana, ja siinä hommassa alkoivat vähän seinät ahdistaa.

Aktiivisista ajovuosista jäi ikävä tuttua päivittäistä työporukkaa, jonka kanssa puhuttiin paljon ja harrastettiin monenlaisia asioita. Siellä oli kuljettajia, joista joidenkin kanssa oltiin samoissa töissä kymmeniä vuosia. Tietysti pääluottamusmiehen tehtävä on tuonut paljon uusia kontakteja ja ystäviäkin.”

“OLEN TEHNYT pääluottamusmiehen töitä reilut kaksi kautta eli viitisen vuotta. Vuodenvaihteessa on tulossa luottamusmiesvaali, eli homma on silloin taas katkolla. Mielelläni jatkaisin, koska tietty jatkuvuus on hyväksi. Mutta porukka sen tietysti päättää äänestämällä.

Olen tehnyt ajokeikkaa myös luottamusmiesaikana silloin tällöin. On ollut kivaa fiilistellä sitä oikeaa työtä. Siinä on vain se hankaluus, että puhelin soi kuitenkin koko ajan, ja kun kymmenen tunnin työvuoron jälkeen alkaa purkamaan viestejä, päivät venyvät aika pitkiksi.

Edustan konsernin pääluottamusmiehenä 370 kuljettajaa. Alueena on koko Suomi, mutta tukena on neljä alueellista luottamusmiestä. Itse teen aika paljon töitä kotoa Outokummusta käsin, Teamsin kautta.

Päivät ovat vaihtelevia. Joskus voi olla päivä, ettei puhelin soi kertaakaan, seuraavana päivänä se soi sitten kymmeniä kertoja.

Päivänsä pystyy rakentamaan aika vapaasti, mutta pääsääntöisesti työskentelen kahdeksasta neljään. Aikoinaan vastasin aina ja soittelin illat työasioita, mutta sillä lailla asiat pyörivät koko ajan päässä ja siitä kärsii vapaa-aika aika lailla. On pakko priorisoida, koska jos on töissä 24/7, se on aika rajua meininkiä.”

“PÄÄLUOTTAMUSMIES TARVITSEE keskustelu- ja kuuntelutaitoa. Työnantajaan täytyy olla hyvät suhteet ja pitää kuunnella niin työnantaja- kuin työntekijäpuolta. Tämä onkin yhdenlaista diplomaattia.

Tien päällä ollessa saa olla yksin ja rauhassa, mutta tässä hommassa ei pärjää tuppisuuna. Pitää pystyä luomaan kontakteja, verkostoitumaan ja keskustelemaan monenlaisten ihmisten kanssa.

Työn tärkein merkitys on edunvalvonta. Työnantaja kuuluu työnantajaliittoon ja meillä mennään pitkälle työehtosopimuksen mukaan kaikessa. Kun on yhteinen linja, homma toimii. Tälläkin alueella on pienempiä kuljetusyrityksiä, joissa ei tessiä

katsota ja siellä meininki on vähän turhan villiä ja vapaata.

Totta kai meilläkin haetaan joskus tulkintoja. Jos on vaikeampia asioita, työnantaja soittaa omaan liittoonsa ja minä omaani, jotta saadaan selvyyttä asiaan. Riidoissa ovat aina kuitenkin vastakkain asiat, eivät ihmiset.

Harvoin tässä hommassa saa suoraa kiitosta. Hyviä hetkiä ovat ne, kun joskus väännetään tiukasti jostain asiasta ja työnantajankin on lopulta myöntävä, että minä olin oikeassa.”

“YRITÄN PITÄÄ osaamisesta huolta käymällä esimerkiksi liiton järjestämällä kurssilla.

Luen ajankulukuksi ja iltalukemisiksi työaikalakia ja käyn tessin läpi muutaman kerran vuodessa. Se auttaa muistamaan, mistä kohdasta mikin asia löytyy, vaikkei ihan tarkkoja sivunumeroita muistakaan.

Jäsenet kyllä tietävät, mitä pääluottamusmies tekee. Joskus he heroittelevat ja naljailevat, että luottari on vähän hidalgo, mutta se on sellaista pientä kettuulua.

Jo silloin kun toimin kuljettajana, olin kiinnostunut työsuojeluasioista ja tulin yhdessä vaiheessa valituksi työsuojeluvaltuutetuksi. Pikkuhiljaa halusin enemmän tietoa ja aloin hakea sitä eri paikoista. Tiedonjano ja nälkä on kasvanut syödessä ja vienyt mukanaan.

Jossain vaiheessa kuljettaja-aikoina pohdin alan vaihtoa. Luottamusmiehen työ on tuonut vaihtelua ja uutta haastetta työelämään.” ●

Päälähtämismies pitää huolta omasta työhyvinvoinnistaan mökkeilemällä, pitkällä kävelyillä Waldo-koiran kanssa sekä tekemällä pihatöitä ja polttopuita.

AKT os. 076 taukotila

- osaston toimistolla Sotilaskatu 1 as. 11 lisalmi
- vapaaehtoisvoimin toimiva jäsenpalvelu
- useimmiten arkisin klo 10–13 välillä
- lisätietoa osaston toimihenkilöiltä

lisalmen malli toimii

Ammattiosastolta taukotilat, kun kaupunki vetäytyi

TEKSTI Hannu Tuovinen KUVAT Jari Rissanen ja Timo Kärkkäinen

↑ Taukotilaan on oma sisäänkäynti. Tarjolla on hyvä keittiövarustus.

Linja-autonkuljettajat menettivät Iisalmessa pitkäaikaisen Matkahuollon tarjoaman taukotilansa reilu vuosi sitten. Tilanne koettiin suorastaan kummallisiksi, kun kaupungin tarjoamaan jatkovuokraukseen ei saatu yhtään liikennöintiä paikkakunnalla harjoitettavaa yritystä.

– Se olisi ollut viisikymppiä per liikennöintiä kuussa. Oli kai sitten liikaa, kuittaa iisalmelaisten tiedotussihteeri ja taloudenhoitaja Jari Rissanen.

Onneksi koettiin myös järjestäytyneen kuljettajakunnan ratkaisu: AKT:n osasto päätti tarjota taukotilan toimistollaan. Kolmen korttelin päässä

linjuri asemalta tarjolla on paitsi vessa, myös paikka kahviteluun, huilailuun ja jutusteluun kollegoiden kanssa.

Ongelman ydin oli Matkahuollon palveluiden lakkauttaminen paikkakunnalta. Matkahuolto oli vuosikymmenet maksanut kuljettajien taukotilan vuokran.

Iisalmen ammattiosasto 076:n puheenjohtaja **Timo Kärkkäinen** on tyytyväinen osaston päätöksestä mutta samalla vieläkin ihmeissään, miten päätökset toteutuivat niin vauhdikkaasti.

– Taukotila on tarpeeseen kaikille mutta erityisesti naiskuljettajille. Kun päivällä on odottelu- ja varallaoloaika, niin pitäisikö sitä sitten autossa köllö-

tellä ja ootella, nelisenkymmentä vuotta kuorma-autopuolella työskennellyt Kärkkäinen huomauttaa.

Hän pitää kummallisena, että taukotiloja koskevat 'uutiset' toistuvat eri paikkakunnilla, milloin Jyväskylässä milloin Oulussa.

– Viime talvena Oulu pääsi otsikoihin, kun Linnanmaalla vessaksi paljastui erään kuljettajan omatoiminen ratkaisu: iglumaisen lumivallin takana oli rulla vessapaperia ja lankku istumista varten.

Julkisuus on sittemmin korjannut tilannetta mm. Oulussa. Jyväskylässä ongelma on koskettanut niin lähiliikenteen kuin pitkän matkan linjojen kuljettajia. AKT:n työsuojelutoi-

mitsija **Pasi Ritokoski** on mediassa kommentoinut ikuisuusongelman (vessatauko) ratkaisujen toteutuvan vaihtelevasti, vaikka työehtosopimuksessa onkin kirjaus vähintään neljän tunnin välein toteutuvasta vessatauosta.

Lisuketta jäsenmaksulle

Ammattiosaston tarjoama taukotila sijaitsee Karjalankadun ja Sotilaskadun kulmauksessa, kolmisen korttelia vanhalta linja-autoasemalta, missä 50 vuotta palvellut kuljettajien taukotila on nyt taksinkuljettajien käytössä.

Aiempien 12 linjurilaiturin tilalla on vain kaksi laituria, toinen etelään menijöille ja toinen pohjoiseen. Tau-

Taukotila saatava kilpailutusehtoihin

IISALMEN ammattiosaston **Jari Rissanen** vaatii paikallisliikenteen kilpailuttajilta selkeää kannanottoa taukotilojen puolesta.

– Kilpailuttajan pitää kertoa suoraan, että jos meinaat voittaa kilpailutuksen, sopimuksessa pitää olla pykälä taukotilan järjestämiseen!

Rissanen kertoo Iisalmen kaupungin reilu vuosi sitten tarjonneen vuokrasopimuksen jatkamista Mat-

kahuollon vetäytymisen jälkeen. Vuokra olisi ollut 250 euroa kuussa. Sopimusta jatkosta ei syntynyt.

– Iisalmeen liikennöi säännöllisesti viisi yhtiötä, joten se olisi tehnyt viisikymppiä per liikennöitsijä.

Rissanen arvioi, että vuokrasopimus ei kaatunutkaan hintaan.

– Vaikuttaa siltä, että haluttiin hajalle 'se semmoinen koppi missä kuljettajat pitävät poliittisia puheita', Rissanen täsmentää.

↑ Jari Rissanen ihmettelee miksei liikennöitsijöiltä liennyt 50 euroa kuussa vanhan linja-autoaseman taukotilan jatkamiseen.

↑ Timo Kärkkäisellä on pitkä kuljettajan ura takana. – Tauko hyvässä taukotilassa on mukavampi kuin köllöttely autossa.

on ajaksi kuljettajat jättävät ajokkinsa linjuralueelle, jos tilaa on. Tuolloin voi kävellä tauolle ammattiosaston huoneistoon. Linja-autojen P-paikkaa ei pyynnöistä huolimatta ole osaston toimiston läheisyyteen saatu.

Osasto tarjoaa taukopaikaksi kokonaisen huoneen, johon on oma sisäänkäynti. Kalustukseen kuuluu runsas keittiövarustus. Usein paikalla ja kahvia keittelemässä on **Eija Makkonen**, vieremäläisen Y. Makkosen kuljettaja.

– Lisäkustannuksia ei taukojärjestelystä ole tullut, eivät edes sähkökulut ole kasvaneet, toteaa lähes 40 vuotta linja-autoa kuljettanut Rissanen, osaston taloudenhoitaja.

– Toimikunnassa linjattiin, että tämä on hyvä vastine jäsenmaksulle. Onhan se herättänyt mielenkiintoa liittoon kuulumattomissakin.

Rissanen mukaan ammattiosaston toimikunta pohtii edelleen, miten taukotilan käyttö saadaan sujuvammaksi ja kaikkien kannalta turvallisiksi. Avaimen sijoittaminen koodikoteloon on poissuljettu vaihtoehto eikä 24h-päivystystä voi vapaaehtoisvoimin järjestää. ●

MAAILMALTA

ANU HIETALA

NTF:n pääsihteeri

anu@nordictransport.org

Vakt – vAKT

Tukholman kaduilla ha-
vahnun usein keltaisiin
liiveihin, joiden selkä-
myksessä lukee VAKT.

Tämä muistuttaa minua AKT:n työstä – valvonnasta ja ohjauksesta, ei vain työmailla, vaan myös työmarkkinoilla. AKT on ollut näkyvä myös Pohjoismaiden kuljetustyöntekijäfederaatio NTF:n lähiviikkojen toiminnassa.

Lokakuun ITF:n kongressissa Marrakechissa AKT:n delegaatio oli aktiivinen osa 150 hengen pohjoismaista joukkuetta. Sini-set NTF-paidat toivat näyttävän lisämausteen pohjoismaisen yhtenäisyytemme korostamiseen. Olimme näkyviä, otimme osaa keskusteluihin ja olimme osallamme vaikuttamassa kongressin päätöksiin. Vaikka pohjoismaiset liitot jäivät vähemmistöön puheenjohtajavaalissa, päätös äänestää kahden puheenjohtajan mallia vastaan korostaa arvomaailmaamme, jossa avoimuus ja sääntöjen noudattaminen ovat keskiössä.

Marraskuun alussa NTF:n hallitus kokoontui Helsingissä suunnittelemaan vuoden 2025 toimintaa, käymään läpi ITF:n kongressin antia sekä toivottamaan uudet hallituksen jäsenet ja uusi jäsenliitto tervetulleeksi NTF:n riveihin. Olemme erityisen ylpeitä voidessamme toivottaa **Havnar Arbejdarafelagin** Färsearilta tervetulleeksi osaksi NTF-perhettä. Havnar Arbejdarafelagin jäsenet työskentelevät mm. linja-autoliikenteessä, satamassa, varastoilla ja maantiekuljetuksissa.

Kokouksen toisena päivänä meillä oli ilo vieraillla Helsingin

Satamassa ja Finnstevellä Vuosaarella. AKT:n luottamusmies **Jape Lovén** johdatti meidät varmoin ottein läpi sataman toiminnan. Suuri kiitos Japelle inspiroivasta kierroksesta ja lämpimästä vieraanvaraisuudesta!

Helsingissä järjestettiin myös NTF:n siviili-ilmailujaoston puheenjohtajan AKT:n **Johanna Tuomaalan** johdolla kokous, jossa käsiteltiin lentoalan haasteita. Lentoalan haasteisiin kuuluvat korkea henkilöstön vaihtuvuus, osa-aikatyön lisääntyminen, vaativat työaikataulut sekä kasvavat työkuormat. Häiriökäyttäytymisen lisääntyminen matkustajien taholta kuormittaa työntekijöitä entisestään. Kokouksessa esitettiin yhdessä ratkaisuja näihin ongelmiin ja jaettiin hyviä käytäntöjä. Työpajoissa pureuduttiin syvemmin tärkeimpiin teemoihin, ja palaute oli erittäin positiivista.

Kokouksen toisena päivänä vierailimme **Finnair Cool Cargo**-la, missä saimme kattavan kieroksen yhtiön tiloissa – varastoilla, lastausalueilla ja toimistoissa. Vierailut ovat arvokkaita, koska ne antavat ainutlaatuisen näkökulman työpaikkojen arkeen ja työntekijöiden huolenaiheisiin, ja tuovat siten myös kansainvälisen ay-toiminnan konkreettisesti lähelle työpaikkojen arkea. Kaikki toimintamme, olipa kyseessä paikallinen tai kansainvälinen taso, tehdään aina jäseniä varten.

Yhteistyö ja dialogi ovat avain kestävään ja oikeudenmukaiseen tulevaisuuteen kuljetusalalla – ja AKT johtaa tietä. ●

**Tilaus
AKT:n
jäsenille
vain
69 €
vuodessa**
(norm. hinta 99€)

ku.fi/akt

Antti Lindtman sai kokouksessa Ismo Kokolta AKT:n t-paidan "On OK kuulua liittoon". Lindtman on aiemmin myös ollut AKT:n jäsen.

Valtuusto hyväksyi toiminnan suuntaviivat vuodelle 2025

AKT:n valtuusto hyväksyi toimintasuunnitelman ja budjetin vuodelle 2025. Jäsenmaksu pidettiin ennallaan, eli vuosi sitten alennetussa 1,6 prosentissa.

TEKSTI **Hannele Siika-aho** KUVAT **Sini Silvän**

Ennen kokousta valtuusto kuuli terveiset SDP:n puheenjohtajalta **Antti Lindtmanilta**. Alustus herätti keskustelua muun muassa politiikan ja poliitikkojen sekä ammattiliittojen suhteesta, nykyhallituksen toimista sekä ostovoiman kehityksestä.

Auror Kiseri AKT:n Espoon osastosta oli huolissaan siitä, tekeekö hallitus nyt sellaisia muutoksia, ettei niitä ole enää mahdollista peruuttaa. Hän muistutti myös, miten ammattiyhdistysliikkeen ja työväenpuolueiden tulisi tehdä yhteistyötä.

Kokkolan Ahtaajien **Vesa Pohjola** kyselikin, mikä puolue olisi mieluisin hallituskumppani seuraavien eduskuntavaalien jälkeen. **Antti Lindtman** allekirjoitti sen, ettei puolueen ja ay-liikkeen yhteistyö ole aina aivan saumatonta ollut vaikka niin tärkeää onkin. Tulevan hallituskumppanin osalta tärkeintä ovat yhteiset tavoitteet.

Jari Olkkonen Mikkelin Automiehistä puolestaan pohti sitä, miten ristiriitaista on se, että nykyhallitukseen ei uskota, mutta sen talouspolitiikka herättää kuitenkin luottamusta.

Jape Lovén Helsingin Ahtaustyöntekijöistä muistutti ostovoiman merkityksestä myös työntekijöiden aseman paranemiselle. Keskustelu kävi niin vilkkaana, että aikataulukin meinasia ylittyä.

Kokouksessa muistettiin tasavuosia täyttäneitä

Varsinaisen kokouksen alkuun liiton pöytälipun saivat 60 vuotta täyttänyt valtuuston jäsen **Kari Goman**, Turun Seudun Linja-autohenkilökunta osasto 100, sekä 50 vuotta täyttänyt hallituksen jäsen **Terho**

Tauriainen, Helsingin Autoalantyöntekijät, osasto 007. Lisäksi valtuusto muisti pöytälipun aiemmin jo saaneita **Iikka Tolosta** Kajaanin Seudun Automiehet, osasto 053:sta hänen täytettyään 60 vuotta sekä niin ikään 60-vuotiaasta **Jarmo Haakanan**, Imatran Autoalantyöntekijät, osasto 002:sta, joka ei valitettavasti päässyt paikalle.

Kohti vuotta 2025

Liiton puheenjohtaja **Ismo Kokko** selosti toimintasuunnitelman sekä talouden yleiset linjat ja tiimien päälliköt esittelivät tarkemmin suunnitelmat edunvalvonnan, järjestötoiminnan sekä viestinnän ja palvelutiimin osalta.

Edunvalvontatiimin päällikkö **Harri Pasanen** kertoi, että tuleva vuosi menee pitkälti työehtosopimusneuvottelujen ja uusien solmittavien sopimusten kouluttamisen ja jalkauttamisen parissa. Lisäksi liiton arkeen kuuluu voimassa olevien sopimusten valvonta ja niihin liittyvät riita-asiat.

Järjestötiimin painopisteenä on paikallistason edunvalvonta sekä järjestö- ja koulutustyö. Tiimin päällikkö **Juha Häkkinen** kertasi toiminnan tavoitteet sekä toimintamallit luottamushenkilöiden ja muiden aktiivien tukemiseksi.

Palvelutiimi vastaa vuoden mittaan jäsenten tuhansiin puheluihin ja hoitaa jäsenasioita kuntoon. Tiimin päällikkö **Maarit Lehto** kertoi, että tiimissä on kehitetty ja kokoajan mietitään uusia ideoita palvelu jäsentä entistä paremmin.

Viestintä on mukana kaikessa siinä, mitä liitossa tapahtuu, totesi viestintäpäällikkö **Sini Silván**. Hän kertoi, että viestinnän toimintasuunnitelmassa on ensi vuodelle verkkosivu- ja brändiuudistus. Ensi vuonna tehdään tuttuun tapaan AKT-lehteä ja verkkolehteä, kehitetään edelleen someviestintää ja tiedotetaan aktiivisesti.

Valtuusto hyväksyi toimintasuunnitelman sekä talousarvion ja jäsenmaksuprosentin 1,6. Se piti myös hallinnon palkkiot ja kulukorvaukset ennallaan.

Lisäksi valtuusto käsitteli sille tulleen aloitteen ja päivitti liiton edustajat yhteistyöjärjestöissä.

Uusi valtuustossa piti ilmapiiristä

Jonna Alhsten, Jyväskylän ja Ympäristön Linja-autohenkilökunta, osasto 045:stä oli matkannut paikalle pitkän työpäivän jälkeen lyhyillä yöunilla. Alhstenillä ei ensikertalaisena ollut isompia odotuksia, mutta hän yllättyi kokouksen ilmapiiristä.

– Tulee vitsintynkää ja on aika vapaata keskustelua. Eikä tämä niin paljoa eroa osaston kokouksista. Hyvää keskustelua ja hyviä mielipiteitä.

Jonna Alhsten voisi hyvin olla jatkossakin mukana – varajäsenenä edelleen – eli sen verran positiivinen kokemus on kokous ollut.

– Helsinkiin tulo pelotti jopa enemmän kuin itse valtuusto. Kun täällä kerran viidessä vuodessa käy, on vähän jännittävää. Liikenne on vilkkaampaa kuin Jyväskylän seudulla mutta bussilla täälläkin uskaltaa hyvin matkustaa.

Hallitus pelastaa vain suurituloiset ja varakkaat

AKT:n valtuuston puhujavieras, SDP:n puheenjohtaja Antti Lindtman roimi maan hallitusta. Äänestäjien on pistettävä kampoihin tulevissa kunnallisvaaleissa, sillä se on tärkeä paikka osoittaa, ettei hallituksen linja ole oikea.

TEKSTI **Sini Silván**

Antti Lindtman kävi puheessaan AKT:n valtuustolle läpi ajankohtaista yhteiskunnallista tilannetta.

– Hallitus ilmoitti, että se pelastaa suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan, mutta käytännössä romuttaa sen. Sen sijaan hallitus on pelastamassa suurituloiset ja varakkaat.

Lindtman muistutti, että hallitus pääsi aloittamaan tilanteesta, jossa työllisyys oli mittaushistorian suurin huolimatta siitä, että takana olivat korona-ajat ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Nyt luvattujen uusien työpaikkojen sijaan tilanne on 50 000 työpaikkaa miinuksella.

– Suomen työllisyysaste on laskenut enemmän kuin yhdessäkään muussa EU-maassa. Ei löydy toista maata, toista hallitusta ja saksiministeriä, joka olisi hoitanut työllisyyttä yhtä huonosti. Velkaantuminen jatkuu ja kasvaa. Ei tämä hallitus tule nujertamaan velkaantumista, vaan se nujertaa palkansaajat.

Lindtman nosti esiin, että hallituksen oma työministeriö julkaisi juuri työllisyystilastot. Sen mukaan pitkäaikaistyöttömyys tulee nousemaan. Vaikka suhdanne on kääntymässä, työllisyydessä käänne on heikompaan. Ministeriö itse kertoo, että huono tilanne johtuu hallituksen päätöksistä: leikkauksista ostovoimaan, epävarmuuden luomisesta ja työmarkkinakaaoksen luomisesta.

Kansainvälisen valuuttarahaston mukaan Suomen talouskasvu on 10. huonoimman maan joukossa. Hallitus on Lindtmanin mielestä laiminlyönyt kasvutoimet ja aiheuttanut työmarkkinakriisin. Niiltä, joilla on vähiten, heiltä otetaan.

– Hallitus on ajautunut leikkauskierteeseen.

Kevään vaalit ovat viesti hallitukselle

– On pakko saada suomalaisilta ihmisiltä viesti hallitukselle, että tämä saa riittää. Ensi kevään kunta-

↑ Valtuusto kuunteli tarkkaavaisena Antti Lindtmanin puhetta mutta myös haastoi tätä kysymyksillään.

ja aluevaalit ovat aika hiton ratkaisevat. Tulevissa kuntavaaleissa suomalaisten pitää lähettää niin vahva viesti, että hallitus ei voi jättää sitä huomiotta.

Nyt tarvitaan Lindtmanin mukaan myös ostovoimaa.

– Ihmisillä ovat rahat loppu. Jos Suomessa halutaan, että meillä pärjäävät palkansaajat ja pienyritykset, ostovoimasta pitää huolehtia.

Antti Lindtman viihdytti valtuutettuja kokouksessa myös muistelemalla oman työuransa alkua kuljetusalalla ja AKT:n jäsenenä. Lindtman aloitti työt armeijassa hankitun C-ajokortin voimin. Muihin kuului Arabianrannan tunnelityömaa auton ratin takaa – liki ensimmäisiä työtehtäviä oli saada sinne betonauto.

– Tuossa on tunnelin pää, ajapa tuosta, Lindtman muisteli. Mutta 1,2 kilometriä oli edettävä peruuttamalla pimeään tunneliin. Siitäkin selvittiin. ➤➤

↑ Kaikille AKT:n valtuutetuille jaettiin On OK kuulua liittoon t-paidat. Paitoja on saatavilla myös AKT:n verkkokaupasta.

↑ Valtuutetut Anne Perttula ja Seija Turunen Paasitornin miljöössä.

Tes-kierroksen kärkenä työhyvinvointi

Auto- ja Kuljetusalan työntekijäliitto on valmistautunut tes-kierrokseen hyvin.

TEKSTI **Sini Silvän**

– Työehtosopimustavoitteiden kannalta ollaan niin hyvässä vauhdissa kuin voidaan olla. On tehty myös paljon kenttätöitä, AKT:n puheenjohtaja **Ismo Kokko** totesi puheessaan AKT:n syysvaltuustossa.

Ismo Kokko korosti, että tes-kierroksella jäsenten ja osastojen tavoitteissa on noussut esiin työhyvinvointi.

– AKT:n aloilla päivät ovat pitkiä, työ on kuormittavaa. Työehtosopimuksessa pitäisi saada kehitettyä työ- ja lepoaikojen suhdetta ja palautumista työstä. Valitettavan usein työnantajat suhtautuvat tähän vain kustannuseränä. Pitäisi saada työehtosopimusneuvotteluissa läpi sitä, että työhyvinvointi paranee, työn tuottavuus paranee ja tuloksentekeyky paranee yrityksessä.

Toinen asia työehtosopimuskierroksesta on ansioiden ja ostovoiman kehittyminen.

– Se on sitä, millä ihan tavalliset ihmiset käyvät kaupassa, ostavat sieltä maitoa ja makkaraa. Ostovoiman parantaminen on vähintäänkin yhtä tärkeää kuin työhyvinvoinnin parantaminen.

Kokko kertoi, että tällä kierroksella on otettu uusi lähestymiskulma tes-neuvotteluihin, sellainen mitä ei ole koskaan ennen tehty. On SAK:n liittojen kesken lähdeetty entistä avoimemmalla linjalla

liikkeelle. Tavoitteet on sitouduttu puolin ja toisin kertomaan.

Teknoliateollisuudessa jo neuvotellaan. Kokko muistutti, että työnantajapuoli on kantanut sinne kaikki lakimuutosten tuomat heikennykset, ne halutaan viedä myös työehtosopimuksiin. Se kehitys halutaan pysäyttää.

– Ammattiliittojen on aika lunastaa paikkansa tässä kokonaisuudessa.

Ja SAK:n yhteisellä tiedotustilaisuudessa palkan korotustavoitteet on jo kerrottu.

– Ensimmäiselle vuodelle tavoittelemme 6 prosenttia tai 150 euroa, toiselle vuodelle 4 prosenttia tai 100 euroa. Näin kaikkein alhaisemmissa palkkaluokissa korotus on vähän suurempi.

Työnantaja on jo reagoinut. Siellä on kerrottu, järkytystä, tyrmistystä, sitä, etteivät korotustavoitteet ole tästä maailmasta, sanottu SAK:n uhkailevan. Kuin kirsikkana kakussa oli valtakunnan ykköslehden pääkirjoitus:

– Helsingin Sanomissa pääkirjoituksessa arvioitiin, että palkankorotustavoite ”on jonkinlainen kosto” hallitukselle. Tämä on hyvin erikoinen näkemys, sillä palkankorotustavoitteilla ammattiliitto toteuttaa perustekemistään. Miten sellainen voi olla kosto kenellekään?

↑ Jonna Ahlstenin mielestä keskustelu valtuustossa oli raskaista aiheista huolimatta rakentavaa ja jopa leppoisaa.

Kokko korosti, että varsinkin nyt, kun ollaan taloudellisessa taantumassa, ostovoimaa tarvitaan lisää.

– Ihmisillä pitää olla varaa käydä kaupassa huolehtimassa perustarpeitaan. Ne ovat todella ihmisen kokoisia ne ongelmat, joita tässä pyritään palkankorotuksilla korjaamaan.

Vientimalli juontaa työnantajapuolen tavoitteista ja halusta. Siinä vientialojen jälkeen kaikki muut halutaan ajaa samaan sapluunaan. Sitä lakia ei koskaan pitäisi säätää.

– Selvällä suomen kielellä tulen lain kuulemistilaisuudessa sanomaan, että vientimallilaki on kansainvälisten sopimusten ja meidän perustuslakimme kannalta vähintään sen hengen vastaista, että Suomessa on ”vapaa neuvottelu-oikeus”.

– Kierrokseen on valmistauduttu niin hyvin kuin mahdollista. Olen sillä tavalla luottavaisin mielin, että liittojen välinen yhteistyö on ollut parempaa kuin koskaan.

"Mahtavaa, että olemme kokoontuneet tänne"

AKT:n 2. varapuheenjohtaja Niko Blom tsemppasi koko AKT:n valtuustoa. Hän kannusti valtuutettuja toimintaan ja avoimuuteen, jolla voidaan saada ihmisiä mukaan. Tavoitteista pitää puhua myös työpaikoilla.

TEKSTI Sini Silvän

– **M**eitä haastetaan tällä hetkellä kovaa monesta suunnasta. Meidän ja koko ammattiyhdistysliikkeen haasteena on muun muassa järjestäytymisaste ja maan hallitus, joka tekee työntekijävihamielistä politiikkaa. Yhdessä me voimme vaikuttaa siihen, että nämä haasteet selätetään, AKT:n 2. varapuheenjohtaja **Niko Blom** sanoi AKT:n syysvaltuustossa.

Blom muistutti, että ammattiyhdistysliikkeen voima perustuu solidaarisuuteen.

– Yhdessä olemme vahvempia kuin yksin. Solidaarisuus tarkoittaa sitä, että seisomme toistemme rinnalla, tuemme toisiamme ja taistelemme yhteisten tavoitteiden puolesta. Se on perusta, jonka varaan voimme rakentaa.

Avointa viestintää ja aktiivisuutta

Tavoitteiden pääsemiseen tarvitaan ennen muuta ihmisiä. Blom listasi asioita, joilla tavoitteiden toteutumista voidaan edistää ja saada muita mukaan.

– Ensinnä viestitään avoimesti. Kerrotaan selkeästi ja avoimesti tavoitteistamme ja siitä, miksi ne ovat tärkeitä.

Blom muistutti, että tarvitaan aktiivista puhetta sekä jäsenille että ei-järjestäytyneille työntekijöille.

– Työpaikalla pitää uskaltaa kohdata myös ne ei-järjestäytyneet työntekijät.

Yksi osa avointa puhetta on palkankorotustavoite, joka tuotiin esiin SAK:n liittojen yhteisenä avauksena.

– Kaikki me olemme huomanneet sen, että hinnat ovat nousseet ja meidän palkoillamme ei saada enää sitä samaa, mitä ennen. Sen on huomannut myös jokainen teidän työkaverinne. Mielestäni se on ihan aiheellista sanoa ääneen. Me tavoittelemme palkankorotusta, jolla meidän ostovoimaamme nostetaan siitä kuopasta, joka on syntynyt muutaman viime vuoden aikana. Kuka tästä tarpeesta puhuu, jos se ei olla me?

Konkreettiset tavoitteet puheeksi työpaikalla

Blomin mukaan puhetta tarvitaan työpaikoilla myös alakohtaisista tavoitteista.

– Pitää puhua siitä, miksi linja-autonkuljettajalle on tärkeää, että työajat ovat inhimilliset ja miksi kuorma-auton kuljettajat tarvitsevat pitkässä päivässä kolmannen virkistystauon. Nämä meidän tavoitteet tekevät meidän työpäivistä inhimillisemmät ja me jaksetaan tehdä näitä töitä jatkossakin.

Blom kannusti luomaan yhteisöllisyyden tunnetta järjestämällä kokoontumisia, joissa jäsenet voivat kohdata toisiaan ja jakaa kokemuksiaan.

– Jos me emme niitä järjestetä, niin kuka ne järjestää?

↑ AKT:n 2. varapuheenjohtaja Niko Blom (vas.) kannusti ihmisiä ottamaan työpaikalla ihmiset koolle ja keskustelemaan. Hän piti tärkeänä tavoitteena, että työajat ovat inhimilliset. – Niin jaksetaan tehdä näitä töitä jatkossakin.

Hän muistutti, että kokoontumisia varten AKT:llä on säännöissä ammattiosastot ja työhuonekunnat, jotta me voidaan toimia niiden kautta. Hän kannusti kokeilemaan työpaikoilla ottaa porukka koolle ja käymään läpi, mikä teidän työpaikallanne on tilanne järjestäytymisen ja ajankohtaisten asioiden suhteen.

– Puhutaan yhteisistä asioista ja tarjotaan sitä jäsenyyttä ei vielä liittoon kuuluville, näytetään, että on OK kuulua liittoon. Näytetään esimerkkiä omalla toiminnallamme ja osoitetaan, että yhdessä toimimalla voidaan saavuttaa meille tärkeitä tavoitteita.

"Työnantajapuolella on jo aloitettu hyperventilointi"

AKT:n valtuuston puheenjohtaja **Kai Laaksonen** avasi valtuuston kokouksen muistuttamalla ajankohtaisesta poliittisesta tilanteesta. Suomen hallitus on ottanut roolin, jonka tavoitteena on Laaksonen sanoi, saada – duunari kyykkyn.

– Heikossa asemassa olevat on saatava vielä enemmän kyykkyn, mutta tähän on hallituksen mielestä vain taloudellista vastuunkantoa.

Laaksonen totesi, että lähtökohdat työehtosopimusneuvottelukierrokselle ovat todella haastavat. Kierroksesta ei ilman kovia toimia selvitä, Laaksonen sanoi viitaten Teollisuusliiton tiedotus-

tilaisuuksiin, joilla on jo varoiteltu työtaisteluista.

– Työntantajapuolella on jo aloitettu hyperventilointi, kun ollaan niin järkyttyneitä duunarin halusta elättää itsensä ja perheensä.

Laaksonen muistutti, että nyt SAK:n liitot tekevät entistä tiiviimpää yhteistyötä. Paljon vaaditaan myös perustyötä.

– On hyvä muistaa, että neuvottelujen onnistuminen on koko porukan tahtotilasta ja valmiudesta kiinni, järjestäytymisasteen on oltava paremmalla tolalla.

Valtuustolta Laaksonen toivoi vastuullisia päätöksiä. Hän muistutti myös luottamusmiesvaaleista. On tärkeä saada mahdollisimman monelle työpaikalle luottamusmies ja varamies. ●

Platalla lentokone on jumala

Mika Kulmalan tavallinen työpäivä on luovimista ahtaassa tilassa, joka myös lentokenttänä tunnetaan.

TEKSTI JA KUVAT **Mikko Perttunen**

Mika Kulmala työskentelee lentoasemalla ramppibussinkuljettajana. Kuljettajan työtehtäviin kuuluu myös matkustajavaltuutus.

Se, joka on keksinyt sanonnan "tilaa kuin lentokentällä", ei ole luultavasti koskaan työskennellyt lentokentällä. Ramppibussinkuljettajat ja muutkin tukitoiminnot työskentelevät tarkkaan rajatuissa, usein ahtaissa tiloissa.

↑ Kulmala työskenteli aiemmin HSL:n paikallisliikenteessä, mutta löysi uuden uran lentoasemalta. Hän työskenteli ensin turvatarkastajana, mutta hakeutui sitten kuljettajaksi.

KELLO 13.30 Mika Kulmala istuu Airpron taukhuoneessa Helsinki-Vantaan lentoaseman syrjässä. Taukotilaan saapuu ramppibussinkuljettaja toisensa perään. Kahvi porisee keittimestä pannuun. Läpät sinkoilevat sinne tänne.

– Vittuilu on välittämistä, Kulmala toteaa.

Airprolla työskentelee Helsinki-Vantaalla noin 40 kuljettajaa neljässä vuorossa: aamussa, illassa, yössä ja välivuorossa. Yövuorossa pakertaa vain yksi työntekijä, koska liikennettä ei käytännössä juurikaan ole.

– Täällä on kuljettaja sitä varten, jos tulee jokin yllättävä tilanne, sillä Helsinki-Vantaalla on hätälennotkentän status, Kulmala selittää.

Työpäivän pituudet vaihtelevat 4 ja 13 tunnin välillä. Neljän tunnin minimityöaika on sovittu paikallisessa työehtosopimuksessa, mutta tahtotila olisi saada se nostettua viiteen tuntiin. Tänään Kulmalan vuoro päättyy vasta kello 24.

– Kaikkein pahin ruuhka-aika sijoittuu iltapäivälle kahden ja kuuden väliin, hän kertoo.

– Päivät myös vaihtelevat valtavasti. Periaatteessa jonain päivänä voi tulla vain yksi keikka, kun toisena niitä on kymmeniä, Kulmala jatkaa.

Yksi työn haaste onkin ennustamattomuus, mutta se on oikeastaan lopulta kuljettajia ohjaavan koordinaattorin murhe. Kuskit ajelevat juuri sinne, minne heidät osoitetaan.

Lentokenttäbussinkuljettajan työ on pääasiassa lähtevien matkustajien viemistä koneelle ja saapuvien kuljettamista koneelta terminaaliin. Tämä saattaa äkkiseltään vaikuttaa yksinkertaiselta tehtävältä, mutta lentokentällä toimitaan ääritarkoissa olosuhteissa.

Bussilla ei luonnollisestikaan voi kruisilla kentällä miten sattuu. Toimintaohjeet ja säännöt muuttuvat myös jatkuvasti, mikä tarkoittaa valtavaa määrää koulutuksia.

– Täällä on tietyt alueet, joilla saa kulkea, ja valtavasti rajoituksia. Pähkinänkuoressa kaikki väistävät lentokoneita ja bussikuskit väistävät kaikkia. Lentokoneet ovat täällä jumalia, Kulmala summaa.

– Väistämissäännöt ovat periaatteessa normaali, mutta meidän pitää päästää matkustajien kanssa pois rullaustieltä heti kun mahdollista. Sinne ei voi jäädä odottelemaan.

Rullaustietä käytetään siirtymiseen asematason ja kiitoteiden välillä.

Muutoin kiire kentällä ei ole eikä saa olla.

– Menemme liikenteen mukaan. Jos emme ehdi johonkin väliin, niin sitten emme ehdi.

Varsinaisen ratinkääntämisen lisäksi Airpron kuljettajilla on myös toinen tärkeä tehtävä: matkustajavalvonta.

– Katsomme, etteivät ihmiset lähde mihinkään harhailemaan ja ettei kukaan tee mitään kiellettyä. Kun matkustajavalvonta on päällä, emme saa tehdä mitään muuta.

Matkustajien touhuihin ei tarvitse puuttua usein, mutta ehkä yleisin yksittäinen ongelma, johon valvonnassa törmätään, on tupakanpolto. Tupakanhimo saattaa pitkän lennon tai terminaaliin odot-

↑ Mika Kulmalan työpaikalla porukka on hioutunut yhteen. Vaihtuvuus on hyvin pientä.

telun jälkeen koitua kohtalokkaaksi. Vaikka rööki sammuisikin ensimmäisestä kehotuksesta, voi kapteeni tehdä päätöksen olla ottamatta hölmöilyttä matkustajaa koneeseen.

– Kesällä kun on kaunista ja lämmintä, häiriöitä tapahtuu enemmän, Kulmala sanoo.

Koska kuljettajat ovat tekemisissä matkustajien kanssa, myös englannin kielen on hyvä olla hallussa.

– Asiakkaiden kanssa ollaan kuitenkin kontaktissa jatkuvasti. Muutkin kielet ovat tietysti plussaa. Pahimpia ovat sellaiset tilanteet, joissa ei löydy matkustajan kanssa lainkaan yhteistä kieltä, Kulmala sanoo.

Kulmala on talon kuljettajista uusimmasta päästä, sillä vaihtuvuus työssä on hyvin vähäistä. Kulmalan ura HSL:n liikenteessä päättyi vuonna 2014 Veolian yt-neuvotteluihin, minkä jälkeen hän haikautui lentokentälle turvatarkastajaksi. Sitä kautta ammattikuljettajalle aukesi väylä uudelleen ratin taakse vuonna 2016.

– Kävin haastattelussa täällä jo aikanaan vuonna 2009, ja silloin nimeni laitettiin muistiin. Aluksi tulini turvatarkastuksen puolelta tänne kesätyöntekijäksi ja sen jälkeen vakinaiseksi.

Lentokentän alue on kuin oma kaupunkinsa – muurahaispesä, jossa on kerrallaan töissä parhaimmillaan kymmenen tuhatta ihmistä. Itse asematasolla eli platalla ajelee bussien lisäksi monenlaista laitetta, jotka kuljettavat esimerkiksi polttoainetta, matkatavaroita ja ruokaa koneisiin.

Yhdellä kulmalla vastaan ajaa poliisiauto, toisella rajavartiolaitos. Kaikkea valvovat marshallerit eli eräänlaiset lentokentän sheriffit, jotka valvovat asematason turvallisuutta ympäri vuorokauden. Id-kortin on oltava aina näkyvillä.

51-vuotias Kulmala uskoo työskentelevänsä lopputyöuransa lentoasemalla.

Mika Kulmala tarkistaa bussia matkustajilta mahdollisesti jääneiden tavaroiden varalta.

– Sen ammattikunnan edustajia ei ole Suomessa kuin muutama.

Jos joku kuvittelee lentokentällä olevan tilaa mielin määrin, hän ei luultavasti ole koskaan käynyt platalla. Vaikka asfalttia jatkuu kauas horisonttiin, toimivat kaikki muut paitsi nousevat ja laskeutuvat lentokoneet ahtaissa tiloissa tarkkojen rajojen sisällä.

– Yöllä työhön tulee lisää haastetta, kun kenttä on pimeä. Ja jos siihen sattuu vielä tiukkamaan vettä, niin näkyvyys on todella heikko.

51-vuotias Kulmala ei ainakaan tässä vaiheessa voisi ajatella työskentelevänsä lopputyöurallaan missään muualla. Porukka kentällä on hioutunut yhteen, ja jokainen päivä on lopulta erilainen. Linjaliikennettä Kulmala pitää ainakin jälkikäteen ajateltuna puuduttavana.

– Lentokenttä on myös työympäristönä kiehtova. On välillä tosi rauhoittavaa seurata, kuinka koneita nousee ja laskeutuu, Kulmala toteaa. ●

Helsinki-Vantaan lentoaseman alueella työskentelee eri toiminnoissa päivittäin noin 15 000 ihmistä.

Varkauden Automiehet ry:llä on toimistotilat Linjurikatu 3:ssa. Puheenjohtaja Markku Åkerlundin mukaan asiakkaat ovat olleet parhainta antia hänen työrallaan.

Varkauden Automiehet kahdeksan vuosikymmenen iässä

TEKSTI JA KUVAT Vesa Moilanen

Pöytäkirja, tehty Varkauden ty:n talolla 6.12.1944 kokouksessa, jonka Kuljetustyöntekijäin Liiton edustaja Suutari oli sanotuksi päiväksi klo 12.00 kutsunut koolle neuvottelemaan autoalan työntekijäin yhtymisestä ammattiosastoksi. Kokoukseen oli saapunut 11 osanottajaa.

Näin oli kirjoitettu kauniilla kaunokirjoituksella ja kyseisessä kokouksessa lausuttiin alkusanat AKT:n ammattiosasto Varkauden Automiehet ry: eli osasto 30 perustamiselle.

”Kuljetustyöntekijäin Liiton edustaja Suutari Helsingistä, teki aluksi selkoa Liiton toiminnasta automiesten kannalta nähtynä, sekä ammattiosaston tarpeellisuudesta autoalan

työntekijäin palkka- ja työaikaolojen kohottajana.”

Varkauden Automiehet ry:n puheenjohtaja Markku Åkerlund kertoo, että tuolloisessa kokouksessa sisäänkirjoitus- ja jäsenmaksut päätettiin kantaa kolmessa luokassa 20- ja 40 markan välillä. Kalleimpaan luokkaan kuuluivat autonkuljettajat ja vanhemmat asentajat, toiseen luokkaan auto-

napumiehet, nuoremmat asentajat, huoltomiehet ynnä muut sellaiset. Kolmanteen luokkaan kuuluivat asentajaoppilaat, rahastajat ja autoalalla työskentelevät naiset.

Ammattiosaston jäsenmäärä kasvoi ripeästi. Kokouksessa 7.1.1945 osasto päätti lausua mm. seuraavasti, ”työehtosopimus olisi autoalalle tarpeellinen”.

↑ Ammattiosaston lippu oli juhlavasti esillä. Liiton hopeisen ansiomerkin saivat, kuvassa vasemmalta: Olli Vesanka, Taisto Palviainen, Markku Åkerlund ja Tomi Heino.

Osastohan olemme me,
jäsenet – ja osasto on
jäseniä varten.

Paikallinen ote

Åkerlundin mukaan osaston historia-tiedot kertovat, että esimerkiksi autonkuljettajien työolosuhteisiin, taukoaikoihin ja peseytymispaikkoihin yritettiin saada parannuksia.

– Osaston toiminnassa oli hyvin merkittävänä paikallinen ote. Ammattiyhdistys on saanut aikaiseksi paljon parannuksia, mutta nykyisin ne tuntuvat unohtuvan ja niitä pidetään itsestäänselvyyksinä. Ammattiliitto on saanut muun muassa isyys- ja äitiysvapaat, työajanlyhennykset, sairaslomat, sairaslomarahat. Pitää muistaa, että parannukset eivät ole tulleet ”kuin Manulle illallinen” – ammattiliitto ja ammattiyhdistykset ovat olleet asialla. Neuvotteluja on pitänyt käydä ja myös ryhtyä lakkotoimiin.

Markku Åkerlund on huolissaan alan työntekijöiden liittymisestä työnantajien YTK:hon.

– Ei siellä olla ajamassa työolojen asiaa. Jos sinne siirtyy paljon työntekijöitä, aletaan olla aika hampaattomassa tilanteessa. Loppuu patruunat ja huu-dolta putoaa pohja.

Varkauden Automiehet ry:llä on nykyisellään satakunta jäsentä ja parisataa eläkeläisjäsentä.

– Osastohan olemme me, jäsenet – ja osasto on jäseniä varten. Avoimissa kokouksissa käydään läpi alalla olevia epäkohtia ja niihin saatavilla olevaa apua. Kokoukset ovat jutustelua, suunnitellaan myös virkistystoimintaa, pilkkikisoja, pikkujouluja ja juhlia, sanoo Åkerlund, joka on myös AKT:n valtuuston jäsen. ●

AKT:n puheenjohtaja
Ismo Kokko:

Työhyvinvointi on kuljetusalan yksi ydinalue

Varkauden Automiehet ry:n viettäessä 80-vuotisjuhlaansa, saatiin ajankohtaisia kuulumisia Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry:n puheenjohtaja **Ismo Kokolta**. TES-neuvottelujen osalta Kokko toivoi jopa enemmän puolustus- kuin hyökkäystäste-lua.

Alan haasteet ovat hyvin moni-tahoisia.

– Ensinnäkin pitäisi pystyä luo-maan sellaiset olosuhteet työntekijöille, että heillä olisi hyvä tehdä töitä, olisi kohtuulliset työehdot ja ansiotasosta pitäisi pystyä huoleh-timaan, Kokko kertoi.

Nykyinen hallitus ei tässä auta.

– Kun luki hallitusohjelman, siellä oli työelämästä kirjoitettu, että työntekijöiden oikeuksia pi-tää rajoittaa, työehtoja heikentää ja sosiaaliturvaa leikata. Tuli ilmi, että tänä päivänä kaikki lasketaan rahassa ja inhimillisuus puuttuu, Kokko sanoi.

Hän nosti esiin työhyvinvoin-nin, johon liittyvät lepoajat, työ-skentelyolosuhteet ja työturvalli-suus.

– Panostaminen työhyvinvoin-tiin pitäisi nimenomaan nähdä sijoituksena ja panostuksena eikä niinkään kustannuksena. Tutki-mustenkin mukaan se nostaa työn tuottavuutta – hyvinvoiva työntekijä on paljon tuottavampi kuin hän, joka joutuu menemään naa-

ma mutrussa joka aamu töihin.

– Painimme ison haasteen kanssa, jotta saataisiin mahdolli-simman moni henkilö yritysjo-hdossa ja moni yrittäjä ymmärtä-mään pienetkin satsaukset, hän mainitsi ja myös antoi kiitokset yrityksille, jotka ovat asian oival-taneet. Esimerkkinä hän nosti esiin paikallisesti Varkauden, jos-sa asiat ovat mallillaan. Soisalon Liikenne on mallikelpoisesti huo-lehtinut kuljettajien taukotila- ja wc-asioista inhimillisellä otteella.

Leikkaukset koulutuksessa

Tilaisuudessa puhunut kansan-edustaja **Timo Suhonen** (sd.) to-tesi, että Orpo-Purran hallituksen myötä ”työntekijöitä kurmuute-taan nyt urakalla”.

– Teidän työnne ja historian-ne on nyt noussut arvoon arvaamattomaan. Monenlaiseen on vuosien ja vuosikymmenten aika-na varauduttu ja kaikenlaista vastaankin tullut – mutta uskal-lan kuitenkin todeta, että kyllä tämä pelikirja pääsi yllättämään. Lähinnä se, että näin selvästi Etelärannassa kirjoitetut tekstit kirjoitusvirheineenkin voi päätyä Suomen hallitusohjelmaksi.

Suhosen mukaan liiton ja jär-jestäytymisen merkitys tulee ko-rostumaan. Ne ovat tärkeämpiä kuin kertaakaan aiemmin sataan vuoteen ja sitten Tammikuun kih-lauksen. ●

Uudenmaan yhteistyö- poppoo maissa ja merellä

↑ Uudenmaan osastot pitivät perinteisen yhteiskokouksensa tällä kertaa Hakaniemessä – ja starttasivat Länsisatamasta risteilyreissulle sen päälle.

TEKSTI Klaus Saijonkivi ja Kalle Juhola KUVA Kalle Juhola

Uudenmaan alueen osastot kokoontuivat perinteiseen yhteiskokoumiseensa järjestö- ja koulutustoimitsija Esa Tuomisen hoteisiin keskustoimistolle Helsingin Hakaniemeen. Osallistujia oli tutuista osastoista Länsi Uudenmaan Autoalan Ammattiosasto 174, Uudenmaan kuljettajat 026, Karkkilan Auto- ja Kuljetustyöväen ammattiosasto 115, Hyvinkään Autoalantyöntekijät 042 sekä vieraana AKT Jyväskylän osaston 008 puheenjohtaja **Mikko Haasanen**. Kaikkiaan meitä oli paikalla 11 henkeä.

Päivä aloitettiin kahvilla ja sämpylällä, joiden yhteydessä suoritettiin esittelykierros. AKT:n organisaatiomuutosta käsiteltiin alkuun. Siitä siirryttiin koulutusopimukseen ja kurssittautumiseen. Luottamusmiesvaalien ohjeita käytiin läpi. Isona kokonaisuutena tutustuttiin osastojen syyskokousten asialistaan. Yhdessä puitiin kysymystä tilaajavastuulain merkityksestä Elyn ja kuntien kilpailutuksissa, linja-auto- ja taksialojen työehtosopimuksista ja siitä, kuka näiden lakien ja työehtosopimuksen mukaisen toiminnan toteutumista valvoo.

Kokouksesta porukka suuntasi Länsisatamaan ja edelleen risteilylle. Tapaa-
misen jatkoksi oli järjestetty pikkujouluristeily ilman tonttulakkeja – koska niitä ei vielä kaupasta löytynyt. Reissuun oli saatu runsaasti väkeä eli kaikkiaan 39 henkilöä aveineen ja kaikki edellä mainitut osastot olivat edustettuina. Tal-link Victoria I ja buffet illallinen kutsui kaikkia syömään.

Tunnelma oli hieno. Laiva oli täynnä syyslomalaisia ja meitä AKT:laisia. Jonottamiselta ei voinut välttyä mutta kaksi tuntia kului hienosti ja vatsat täyttyivät herkuista. Ruokailun jälkeen porukka hieman hajaantui, mutta tanssilattialta me sitten toisemme löysimme. Mahtava bilebändi Covers&Lovers tykitti hittejä monelta vuosikymmeneltä yöhön asti. Välissä **Mikael Gabriel** kävi villitsemässä varsinkin nuorison, sali oli tupaten täynnä.

Sunnuntain ohjelmassa aamiaisen jälkeen oli pieni kävely Tallinnassa ja takaisin laivaan. Tuliaiset hankittiin ja illansuussa rantauduttiin ja ajeltiin kotiin onnistuneen tapaamisen jälkeen. Järjestäjät lähettävät kiitokset mukana olleille. Yhteistyötä jatketaan iloisin mielin. Mukavaa joulua kaikille! ●

AKT:n Talvipäivät Kuopiossa – Ilmoittautumiset 29.1.2025 mennessä

TALVIPÄIVIÄ VIETETÄÄN
Kuopiossa 15.–16.3.2025. Talvipäivien lajeina ovat hiihto, salibandy, pilkki, karaoke, potkukelkalla ajo ja virtuaalimäkihyppy. AKT-nuorille ohjelmassa keilailua, biljardia ja dartsia. Ilta- ja pääjuhlaa vietetään lauantaina Original Sokos Hotel Puijonsarvessa.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset liiton verkkosivujen kautta:
<https://www.akt.fi/talvipaivat2025>

Järjestelyistä vastaa
AKT Kuopion os. 16 ry

LI ANDERSSON

Euroopan parlamentin
työllisyys- ja sosiaaliasioiden
valiokunnan puheenjohtaja

Tekoälyn sääntely on työntekijöiden oikeuksien puolustamista

Samalla kun Orpon hallitus rajoittaa lakko-oikeutta ja heikentää irtisanomissuojaa sekä ay-liikkeen asemaa, puhutaan EU:ssa ilahduttavan paljon työolojen, työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksien, ammattiliittojen aseman ja asianmukaisen palkkauksen parantamisen tärkeydestä. Keskustelemme myös siitä, miten luodaan sääntelyä tulevaisuuden työelämää varten, sillä tulevaisuuden trendit ovat jo todellisuutta.

YKSI MERKITYKSELTÄÄN VALTAVA kokonaisuus on tekoälyn vaikutus niin työntekijöihin, johtamiseen kuin kokonaisten toimialojen perusrakenteisiin. Teknologinen kehitys on

muovannut juuriaan myöten kuljetus- ja logistiikka-alaa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kun kilpailu kovenee maailmanlaajuisessa tavaroiden ja pääomien virrassa, vaatimukset tehostamisesta ja kehittämisestä väistämättä vaikuttavat myös työntekijöihin.

Teknologista kehitystä perustellaan usein kustannustehokkuudella, mutta samalla on tärkeää tunnistaa, että teknologia usein on kaukana neutraalista, kun katsotaan miten se vaikuttaa työpaikkojen todellisuuteen. Siksi meidän tulee olla hereillä ja luoda tarpeellista työntekijöiden asemaa ja oikeuksia turvaavaa sääntelyä.

Mikä on siis kuljetusalan työntekijän asema algoritmijohtamisen ja esimerkiksi robotisaation maailmassa? Maailman työjärjestö ILO julkaisi keväällä tutkimuksen, jossa avattiin näitä kysymyksiä.

OSA KEHITYKSESTÄ erityisesti robotisaatiossa on parantanut työturvallisuutta sekä vähentänyt fyysistä kuormittavuutta erityisesti varastotyössä. Tietokoneavusteisuus on lisännyt myös työn sujuvuutta niin hyvässä kuin pahassa. Samalla kuitenkin tekoälyn hyödyntäminen on lisännyt valvontaa sekä heikentänyt työntekijöiden itsemääräämisoikeutta työnsä suhteen – usein työnantajan määräysvaltaa vahvistaen.

On tärkeää tunnistaa, miten algoritmien merkityksen kasvaessa työntekijöiden oletetaan olevan joustavampia, sopeutuvampia sekä tekemään monia yhtäaikaista työtehtäviä. Työntekijöiden oletetaan omaksuvan uusia järjestelmiä, vaikka ne eivät vastaa työn tarpeita. Tietokone saattaa esimerkiksi antaa järjestelmän ehdotuksen kuljetusten toimittamiseksi. Työtä seurataan yhä enemmän suhteessa tavoitteisiin, jotka on määritelty irrallaan työntekijöistä. Tässä tekoäly tarkoittaa yhä vahvempaa mahdollisuutta mitata suoriutumista – pahimmillaan jopa ahdistavaan kontrollointiin asti.

ENSIMMÄISENÄ ASKELEENA näiden kysymysten hoitamisessa on juuri voimaan astunut EU:n tekoälyasetus. Silti kaipaamme vielä täydentävää sääntelyä erityisesti tekoälyn käytöstä esimerkiksi sen suhteen, mitä tietoja työntekijöistä kerätään. Päätöksiä esimerkiksi työntekijöiden suoriutumisesta, palkkauksesta tai jopa työsuhteen päättymisestä ei pidä ulkoistaa tekoälylle, koska kysymys on työntekijöiden perusoikeuksista.

Tekoäly voi olla hyvä renki, ja vain siinä se on parhaimmillaan – se meidän EU:ssa tulee aina muistaa, kun rakennamme tulevaisuuden yhteiskuntia ja työelämää. ●

Päätöksiä esimerkiksi
työntekijöiden
suoriutumisesta,
palkkauksesta tai jopa
työsuhteen päättymisestä
ei pidä ulkoistaa
tekoälylle.

Kenen liikenneluvalla ajaa laskuttava keikkakuski?

Kevytyrittäjäyys aiheuttaa päänvaivaa lupakysymyksissä.

TEKSTI **Tua Onnela**

Jos Suomen teillä aikoo harjoittaa ammatimaista henkilö- tai tavaraliikennettä, siihen tarvitaan liikennelupa. Lupa kuuluu sen hankkineelle yritykselle, eikä yritys voi luovuttaa lupaansa eteenpäin esimerkiksi alihankintatilanteessa. Tähän asti kuvio vaikuttaa selvältä.

– Oletetaan, että minulla on kuljetusyritys, jolla on tavaraliikennelupa. Kaikki kolme autoani ovat töissä kiinni ja tarvitsen neljättä. Kun tilaan keikan toiselta yritykseltä, tällä pitää olla oma tavaraliikennelupa. En voi siirtää lupaani toiselle yrittäjälle, kuvailee johtava asiantuntija **Pasi Hautalahti** Traficomista.

Selvää on myös se, että kuljettajia välittävä vuokratyöfirma ei tarvitse liikennelupaa. Vuokratyöntekijät katsotaan samanlaisiksi työntekijöiksi kuin yrityksen omatkin työntekijät, ja luvanhanhinta kuuluu sille yritykselle, joka varsinaisesti harjoittaa liikennettä.

Laki ei tunne kevytyrittäjää

Tilanne muuttuu monimutkaisemmaksi, kun yritys ostaakin kuljettajan työpanoksen niin sanotulta ke-

vytyrittäjältä eli keikkakuskilta, joka saa korvauksen työstään laskulla.

Laki ei tunne kevytyrittäjiä, ja usein heidän tapauksessaan ei ole selvää, täyttyvätkö kuviossa yrittäjyyden vai työsuhteen tunnusmerkit. Silloin on myös vaikeampi määritellä, pitäisikö kevytyrittäjällä olla oma liikennelupa.

Hautalahti kertoo, että Traficom tulkitsee asiassa verottajan ohjetta palkan ja työkorvauksen eroista. Yksiselitteistä sääntöä ei kuitenkaan ole.

Yksi olennainen kysymys on, kenen työvälineillä keikka ajetaan. Jos kuljettaja myy pelkästään työpanoksensa ilman omaa autoa, hänen asemansa muistuttaa Hautalehden mukaan enemmän vuokrattua työntekijää kuin alihankintayritystä. Myös työsuhteen peittely-yritys on Hautalahden mukaan mahdollinen.

– Näissä tapauksissa olisi kohtuutonta vaatia kuljettajaa hankkimaan omat liikenneluvat, Hautalahti sanoo.

"Kevytyrittäjäyys ei sovi kuljetusalalle"

Liikennelupien myöntämisestä vastaa Traficom ja valvomisesta tien päällä poliisi.

Kun tilaan keikan toiselta yritykseltä, tällä pitää olla oma lupa.

Myös aluehallintovirastojen työsuojelutarkastajat voivat joutua pohtimaan lupia samalla, kun yrittävät selvittää, onko kevytyrittäjä oikeasti työntekijä vai yrittäjä. Työlainsäädännön näkökulmasta henkilö ei voi olla jotain siltä väliltä.

Tarkastaja **Tarja Iivonen** Lounais-Suomen aluehallintovirastosta sanoo, että liikennelupakysymys on yksi monista syistä, miksi kevytyrittäjäyys sopii erityisen huonosti kuljetusalalle.

– Mielestäni kevytyrittäjäyys ei sovi tällaiselle alalle, jolla liikenneluvan luovuttaminen toiselle yritykselle on kiellettyä, Iivonen sanoo. ●

Neuvottelut sekä ajankohtaiset uutiskirjeet menevät sinulta ohi, kun meillä ei ole sähköpostiosoitettasi

Ilmoita se niin pysyt jatkossakin mukana siinä, mitä tapahtuu

jasenrekisteri@akt.fi

AKT kampanjoi teemalla On OK kuulua liittoon!

Pistä turvavyö kiinni – ja liity AKT:n jäseneksi

AKT kampanjoi somessa ja verkossa vuoden lopusta tammikuun puoliväliin teemalla "On OK kuulua liittoon!". Somekampanjan ilmeen ytimessä on jokaiselle kuljetusalan ihmiselle tuttu juttu – turvavyö. Kuljetusosalalle suuntaavaa kehoitetaan pistämään turvavyö kiinni ja liittymään AKT:n jäseneksi. Jäsentyshän on nimenomaan turvallisuutta.

TEKSTI JA KUVAT **Sini Silvän**

AKT:n kampanja alkoi marraskuun lopulla ja jatkuu tammikuun puoliväliin. Joulunpyhien aikaan pidetään hetki some- rauhaa ja jatketaan sitten uudelleen.

Kampanjan tarkoitus on vahvistaa myönteistä mielikuvaa AKT:stä liittona ja ammattiliiton jäsenyydestä. AKT:n jäsenenä kannattaa pysyä ja siihen kannattaa liittyä. Kampanja tukee jäsenhankintaa työpaikoilla. Kaikille

jäsenille lähetetään tietoa kampanjasta jäsenkirjeessä. Sen matkassa tulee myös flyer eli yhden A4-sivun kokoinen mainos jäsenyydestä. Jokainen jäsen voi printata sellaisen värillisenä tai mustavalkoisena ja tarjota sen avulla halutessaan jäsenyyttä vaikka työkaverille. Käytännössä liittoon liittyminen vaatii juuri sitä: että joku henkilökohdaisesti ehdottaa jäsenyyttä. Kampanja voi tarjota tähän taustatukea.

Kampanjan idea on muistuttaa, että liittoon kuuluminen on normaali ja hyvä juttu. Liittyminen kuuluu asiaan, kun tullaan kuljetusosalalle.

Kampanjassa kehoitetaan menemään sivulle akt.fi/jasenyys. Sivulla on kootusti tietoa siitä, mikä ammattiliitto on. Ja liittohan on se, joka neuvottelee palkoista ja auttaa jäseniä monella tapaa ja tarjoaa jäsenetuja.

Kampanjassa myös mainitaan, että työnantajatkin kuuluvat omiin liittoihinsa. Toisin sanoen, liiton jäsenyys on aina fiksua tapaa hoitaa omia asioita. Tässä asia kiteytettynä:

"Ammattiliittoon kuuluminen on normaali ja hyvä juttu. Se kuuluu asiaan, kun tulet kuljetusosalalle. On OK kuulua liittoon – myös työnantajat kuuluvat. Pistä turvavyö kiinni, ja liity AKT:n jäseneksi."

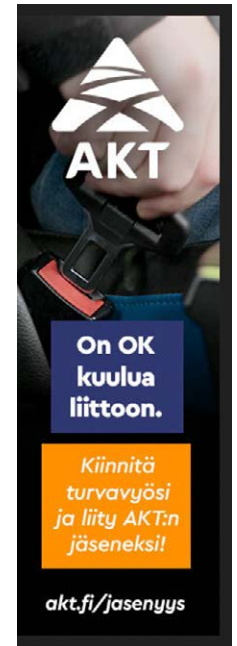
Kampanjan toteutus

AKT:n koko viestintätiimi **Anne-Maarit Valli**, **Hannele Siika-aho** ja (allekirjoittanut) **Sini Silvän** ensinnä ideoi mutta myös pisti kampanjan pyörät pyörimään. Tärkeimpänä yhteistyökumppa-

nina toimi turkulainen mainostoimisto doop dmp Oy. Kun päätös kampanjan ideasta oli saatu valmiiksi – ja liiton työvaliokunta näyttänyt hankkeelle vihreää valoa, pistettiin toimeksi. Päätöksestä ei mennyt edes viikkoa, kun kuvattava yhdistelmän vetoauto kaarsi paikalle, turvakengät, huomiotakki sekä kuvattava näyttelijä olivat valmiina. Näin voitiin sanoa kamera käy!

Video kuvattiin Turun Orikedolla 11. marraskuuta. Paikan päällä teknisenä apuna ja henkisenä tukena oli Posti Kuljetuksen päälähtöasiamies **Risto Lintula** Liedosta. Tuuli ja viima ei kuvausryhmää haitannut, kaikki saatiin purkkiin ammattimaisesti. Videota voi katsoa kampanjasivulta akt.fi/jasenyys – ja toivottavasti se tulee vastaan muuallakin somessa.

doop, ja siellä yhteistyökumppaneina erityisesti **Mikko Samuli**, **Mikko Kovaasiipi** ja **Kari Toivonen**, toteutti myös erilaiset somemateriaalit, värilliset ja mustavalkoiset flyerit sekä eri kokoiset videot eri kanaviin: YouTubeen, Instagramiin ja Facebookiin sekä Spotifyhin. Kuulostaa selkeältä – mutta taustatyö vaatii lukemattomia puheluita, sähköpostiviestejä ja suunnittelua: ovatko äänet ja turvavyön klikkaukset kohdallaan. Tehdäänkö vielä tekstitys? Onko mustavalkoinen flyer parempi tulosta? Parissa viikossa saatiin kuitenkin valmista. Jälkikäteen seurataan, mikä määrä klikkauksia AKT:n nettisivuille tästä syntyy. Jokainen AKT:n jäsen saa muuten mielellään pistää myös videon jakoon. ●

doopin äänituottaja Kari Toivonen pistää studiossa äänet ja kuvat kohdalleen.

Mikäli videolla vilahtava "On OK kuulua liittoon" paita tai muut kampanjatuotteet kiinnostavat, niitä voi hankkia itselle akt.fi verkkokaupasta, johon pääsee akt.fi -nettisivuilta.

Hyvä Tuomas joulun tuopi paha Nuutti pois sen viepi

TEKSTI **Hannele Siika-aho** KUVA **Johannes Salovaara**

Vanhan kansan sananlasku kertoo, miten joulun vietto on Suomessa perinteisesti alkanut Tuomaan päivästä, 21.12. ja päätynyt Nuutin päivään 13.1. Tuomas tuli aina tuoppi kainalossa ja silloin tehtiin niin sanottu kyntöleipä, joka syötiin huhtikuussa, kun aloitettiin kevätkynnöt.

Aattopäivä oli kuitenkin se paras päivä. Siihen liittyi monenlaisia uskomuksia, joista ”ennustettiin” tulevan vuoden säätä. Jos aattona tuuli ja satoi, se merkitsi katovuotta. Jos taas oli selkeää, oli tietenkin hyvä vuosi.

Jouluaattona muistettiin myös talon epävirallisia asukkaita ja haltialle vietiin riihen nurkkaan joulu-ryppy sekä olutta. Uskottiin myös, että jos linnuille antoi jouluna jyvää, ne eivät vahingoita kesällä viljoja.

Jouluaatto oli pitkä päivä, ”laiskan ämmin” lepopäivä.

Joulupäivä ennusti vielä aattoakin tarkemmin seuraavan vuoden säitä. Jos joulupäivä oli selkeä, uskottiin, että vasikat menestyivät ja ruis kasvoi hyvin. Päivään liittyi myös lukuisia uskomuksia, kuten se, että jos jouluaamuna kiertää pellon palavan pä-

reen kanssa, ei seuraavana vuonna pellossa kasva ohdakkeita.

Joulun varsinainen juhlinta päättyi Tapaniin, jolloin käytiin Tapanin ajelulla kylissä ja heitettiin lunta sikojen silmille, jotta nämä pysyisivät poissa pahanteosta. Tästä lienee säilynyt perinne Tapanin tansseista. Tapanina sai luopua jouluun muuten kuuluneesta hartaudesta ja pitää jo hieman hauskaakin. ●

Lähde: Antto Laiho, Vanhan kansan merkkipäivät

ELINA PYLKKÄNEN

alivaltiosihteeri
työ- ja elinkeinoministeriö

Kun Saksa aivastaa, Eurooppa on keuhkokuumeessa

Saksa ottaa nyt lukua. Saksa on taloudellisessa ja poliittisessa kriisissä, ja kriisit heijastuvat suoraan Euroopan yhteisöön. Liittokansleri erotti hallituksen valtiovarainministerin samana päivänä kun Trump valittiin presidentiksi. Ajankohta oli vain sattumaa, vaikka erottamispäätös tuli pidemmän harkinnan jälkeen, sillä liberaalipuolueen johtaja ja hallituksen rahaministeri oli touhunnut omaa politiikkaansa kanslerin selän takana jo jonkun aikaa.

Poliittinen sotku on hankala EU:lle siksi, että myös sisämarkkinoiden ja EU-politiikan johtajuus on vahvasti Saksan käsissä. Johtajuus on ansaittu taloudellisen mahdin seurauksena. Saksa on maailman kolmanneksi suurin talous ja tuottaa neljänneksen koko EU:n yhteenlasketusta BKT:sta. Nyt Saksan talous yskii ja aivas-

taa, mutta oireiden taustalla oleva tartunta on jo vanhaa perua.

SAKSAN TALOUSMALLI ON perustunut Venäjän halpaan maakaasuun teollisuudelle ja laajemminkin kotitalouksille. Maanpuolustus ja sotavarustelu on laskettu Naton ja USA:n varaan liveten 2 prosentin BKT-osuuden vaatimuksesta satsata omaan puolustukseen. Tärkeimmän kauppakumppanin Kiinan pohjattomiin vientimarkkinoihin on luotettu auto- ja teollisuustuotannossa. Data- ja digitalous on jäänyt selvästi jälkeen edelläkävijöistä ja tulee heikentämään talouden tuottavuuden kasvuedellytyksiä vielä vuosikausia. Lisäksi maahanmuuttajien suuri määrä rasittaa taloutta. Lähes kolmannes väestöstä on ulkomaalaistaustaisia, vaikka näistä jo puolella on kansalaisuus. Yksistään Ukrainasta tuli miljoona turvapaikan hakijaa.

SAKSAN ON RAKENNETTAVA energiahuoltonsa uusiksi puhtaan siirtymän ehdoilla, eikä kalliilta investoinneilta voi enää välttyä. Puolustukseen on satsattava takamatkalta enemmän kuin 2 prosenttia BKT:hen suhteutettuna vuosittain, sillä maali liikkuu, kun tuleva USA:n presidentti nostaa vaatimusta yhä korkeammalle. Kotimaisia yrityksiä suosiva protektionistinen Trumpin politiikka USA:ssa merkitsee Saksalle arviolta 200 miljardin euron menetystä vientituloissa. Ja niin aikoo myös Kiina rajoittaa Saksan tuontia, joko vas-

tavetona EU:n tulleille tai suojatakseen omaa autotuotantoaan.

AIVAN KUTEN SAKSAN, Suomenkin talouskasvu riippuu viennistä. Viennin osuus BKT:sta on molemmilla noin 40 prosenttia. Suomen tärkeimmät vientimaat ovat USA, Saksa, Ruotsi, Hollanti ja Kiina. Saksa on tärkein vientimaa myös Ruotsille ja Hollannille. Kun Saksa menettää vientiään Kiinaan ja USA:han ja Ruotsi menettää vientiään Saksaan, tulee meidän vientimme kärsimään suoraan ja epäsuorasti kaikkien näiden vientisuhteiden välityksellä.

Juuri kun olemme siirtäneet muutamalla kuukaudella oman talouskasvumme käynnistymistä, lunta näyttää tulevan tupaan muualtakin kuin taivaalta eikä aurinkoa näy. Epävarmuus leviää Euroopassa kauppa- ja geopolitiikan kiristymisen kautta. Nyt meitä viedään kriisistä kriisiin.

VAI LUOKO TILANNE sittenkin mahdollisuuden Suomelle? Olemme digitalisaation ja vihreän siirtymän teknologiakehityksen edelläkävijöitä. On vaikea nähdä, että Saksa heittäisi hanskat tiskiin Euroopan johtopaikalta, vaikka horjumista onkin. Siksi tämä voi olla meille lupaava mahdollisuus kasvattaa vientiä ja vahvistaa osaamistamme puhtaan siirtymän hankkeissa. Valo tunnelin päässä saattaa sittenkin olla kajastus auringosta eikä juna. ●

Valo tunnelin päässä
saattaa sittenkin olla
kajastus auringosta
eikä juna.

Kovalla työllä tehtyä komiikkaa

Farbod Mehrabkhani eli ComedyFabe tajusi, ettei jaksakaan raskasta työtään ilman huumoria. Nykyään hän tsemppaa sillä muita.

TEKSTI **Tua Onnela** KUVAT **Tua Onnela** ja **Getty Images**

Videolla **Petteri Orpo** perustelee, miksi ei osallistunut Euroopan yhteisön kokoukseen. Vaimolla oli syntymäpäivä. "Ahaa elämus", lukee seuraavassa ruudussa, ja ComedyFabe soittaa pomolleen. "Kuule pomo, tänään minä saatoinkin tehdä päätös, että minä ei tule töihin, koska vaimolla on syntymäpäivä. Ei tule töihin, sinä tekee oma pizza!"

Videota on katsottu sosiaalisessa mediassa satojauhansia kertoja. Se on yksi vantaalaisen Comedy-

Faben eli **Farbod Mehrabkhanin** monista laajalle levinneistä työelämähuumoripätkistä.

Oikeasti Mehrabkhani ei ole töissä pizzeriassa eikä puhu suomea kankeasti – kunhan tykkää vitseillä mamuimagolla. Hänen kokemuksensa työelämästä sen sijaan on täyttä totta.

Hän aloitti työnteon 11-vuotiaana Turkissa, ensin tarjoilijana ja sitten tehtaassa. Suomessa hän on muun muassa jakanut lehtiä ja työskennellyt varastossa ja pankissa.

Nykyinen ura koomikkona sai alkunsa raskaissa fyysisissä töissä Helsingin kaupungilla. Mehrabkhani oli valmistunut tradenomiksi Laureasta, mutta oman alan työnantajat valitsivat haastatteluihin suomalaisemman kuuloisia nimiä. Iltavuoroissa kaupungilla hän tylsistyi ja alkoi tehdä huumorivideoita someen.

– Kolmen vuoden ajan tein töiden ohella 1–2 videota päivässä. Oli se aika kovaa, Mehrabkhani sanoo.

ComedyFabe suomentaa työpaikka-ilmoitusten termit

"Meillä on kova tarve": Kukaan ei halua tehdä kyseisiä hommia

"Meillä on jatkuva tarve": Yrityksellä pettävät pahasti aikataulut

"Meillä on dynaaminen ilmapiiiri": Yksi täysi kaaos

"Nuorekas ilmapiiiri": Projektipäälliköllä on ehkä joku ponihäntä

"Kansainvälinen firma": Pomot reissaavat firman rahoilla ulkomailla

"Kilpailukykyinen palkka": Maksimis-
saan 60 prosenttia työehtosopimuksesta

"Hyvät työpaikkaedut": Pääset ker-
ran vuodessa Pataässään laulamaan
Aikuinen nainen

Koko työelämä on
yksi läppä.

Kannatti silti. Tämän vuoden heinäkuusta alkaen hän on ollut täysipäiväinen huumoriyrittäjä. Hän tekee somevideoita, esiintyy, viihdyttää ja markkinoi.

Työelämä vaatii koko ajan lisää

Iso osa ComedyFaben jutuista katsoo maailmaa nimenomaan työntekijän näkökulmasta. Hän on huolissaan siitä, millaiseksi työelämä on mennyt.

– Vaatimukset työntekijöille kasvavat jatkuvasti, vaikka samalla pyritään karsimaan ja säästämään.

Työtahti ja kuormitus ovat liian raskaita, ja muulle elämälle ei jää aikaa. Meidän olisi rakennettava kestävämpi ja inhimillisempi työelämä, Mehrabkhani sanoo.

Huumorin keinoin saman voi sanoa vaikkapa näin:
– Pomo sanoo, että kuka tahansa pystyy tekemään sinun työsi. Mutta kun olet 15 minuuttia pois, yhtäkkiä olet korvaamaton.

Kun Mehrabkhanin oma työ oli raskasta, huumori oli hänelle keino jaksaa. Hän uskoo, että se auttaa muitakin. Helpottaa, kun työelämän loputtomille vaatimuksille voi edes nauraa.

– Koko työelämähän on yksi läppä. Otetaan vaikka yt-neuvottelut. Niissä neuvotellaan samalla tavalla kuin minä neuvottelen vaimon kanssa sisustuksesta. Hän on katsonut Ikean kuvastosta etukäteen, mitä aikoo hankkia, ja minä saan näennäisesti vaikuttaa. Päätökset on jo tehty, Mehrabkhani sanoo.

Monista vitseistään hän ei ota kunniaa itselleen. Ne ovat lähtöisin työkavereilta.

– Olin Suomen suurimmalla työnantajalla töissä, joten juttuja riitti. Otan työkaverin jutun, muokkaan ja teen siitä oman näköiseni ja syötän takaisin – ihmiset rakastavat sitä, Mehrabkhani kertoo.

– Duunareilla on älyttömiä viisauksia. Joillain oli työaikasaldolla aina miinusta. He perustelivat, että ei kannata kerätä saldoa, koska jos sattuu kuolemaan, silloin kaupunki jää plussalle. Raskasta työtä ei jaksaa ilman hyvää huumorintajua.

Hyvä vitsi ei loukkaa ketään

Komiikka on Farbod Mehrabkhanin unelma-ammatti, ja hän elää nyt sellaista arkea, johon mahtuu muutakin kuin työnteko. Hyvän huumorin keksiminen on silti totista hommaa sekin.

Mehrabkhani valmistautuu kaikkiin keikkoihin huolellisesti, ottaa selvää yleisöstään ja räätälöi sisällön heille. Miten läpät syntyisivät, jos yleisönä olisi vaikkapa linja-autonkuljettajia?

– Tekisin paljon taustatyötä. Yrittäisin päästä perille siitä, miltä tuntuu olla kuljettaja, minkälainen koulutus heillä on, minkälaista käytännön työ on... Varmasti kohtaamisista asiakkaiden kanssa saisi paljon juttuja. Sellainen naurattaa, joka on osin totta.

– Teen myös paljon sitä, että asetan itseni huumorin kohteeksi. Kun teen itsestäni pilaa, se ei loukkaa ketään. Voisin vaikka kertoa, että yritin mennä bussiin, ja ihme juttu, lastenlippu ei kelvannut.

Mehrabkhani voisi toki päästä helpommallakin: alapääjutuille ja syrjiville ja loukkaaville vitseille löytyisi aina joku nauraja. Niitä hän ei kuitenkaan halua käyttää.

– Kaikkein eniten vie aikaa tehdä sellaista huumoria, joka ei loukkaa ketään, Mehrabkhani sanoo. ●

Lisää työelämähupia somesta

Kini Le. Suomalaisen tekijän huumoria työelämästä ja erityisesti asiakaspalvelusta.

Work memes. Näihin törmää väkisinkin. Suositut työelämämeemit nauravat etenkin työelämän rasittavuudelle. Tältä tililtä löytyy taatusti hyvä läppä vaikka työkaverin läksiäiskorttiin.

Corporate Bish. Lisää kaikkien alojen kaikille väsyneille työntekijöille sopivia juttuja.

Oravanpyörässä. Edellisten suomalainen vastine.

Worker_safety. Jos tykkää turvallisuu-
svidoiden klassikosta, trukkipätkä Klausista, tykkää Worker_safetystä. Tili jatkaa Klausin linjoilla havainnollistamalla, mitä erilaisia hirveyksiä työpaikoilla voi sattua. Ei herkille!

Forknlift. Tosielämän trukki videoita: sekä huippusuorituksia että eeppejä mokia.

Joyce Cabin Crew. Monet matkustamotyöntekijöiden tilit ovat tylsää poseerausta, mutta ei tämä. Joyce Cabin Crew eli Jetlagjoyce vitsailee niin kollegoistaan kuin matkustajista.

Busdriverlife. Yhdysvaltalainen linja-autonkuljettaja tekee videoita ja kuvia omasta työstään huumoriotteella. Julkaisuissa näkyy työn arki. Asiakkaiden kaikki mahdolliset keinot yrittää vängätä ilmaista matkaa ovat selvästi tulleet tutuiksi.

The King Truckers. Kuorma-autoalan kootut meemit.

Luis Fernando Sanches eli Gari_araras. Katsoja valitsee, onko kyseessä huumori vai akrobatia. Aina iloinen somehahmo kerää roskasäkit kaduilta jäteautoon laulaen, tanssien ja tehden huikeita temppuja.

Kaikki mainitut sometilit löytyvät Instagramista, useimmat myös esimerkiksi TikTokista, YouTubeista ja Facebookista.

På perrongen är flygplanet gudinnan

En vanlig Mika Kulmalas arbetsdag betyder vigulant verksamhet i en trång miljö, som folk i allmänhet kännetecknar som flygfält.

TEXT OCH BILD **Mikko Perttunen** ÖVERSÄTTNING **Kenneth Liukkonen**

KLOCKAN 13.30 sitter **Mika Kulmala** i Airpros rastum intill Helsingfors-Vanda flygfält. Till rastummet kommer rampbussförare en efter den andra. Kaffet droppar från kokaren till pannan. Tjafset går runt.

– Fitteri är tillit, konstaterar Kulmala.

Hos Airpro i Helsingfors-Vanda arbetar ett 40-tal förare i fyra skift: morgonen, kvällen, natten och mellanskiftet. I nattskiftet finns endast en arbetare, eftersom det i praktiken inte finns någon trafik.

– Det finns en förare på plats ifall något oväntat skulle uppstå, eftersom Helsingfors-Vandas status är som nödflygfält, förklarar Kulmala.

Arbetsdagens längd varierar mellan 4 och 13 timmar. Kortaste arbetspasset på fyra timmar har

bestämts i lokala kollektivavtalet, men man hoppas på att öka det till fem timmar. Idag slutar Kulmalas pass först klockan 24:00.

– Den värsta rusningen är mellan två och sex på eftermiddagen, säger han.

– Dagarna varierar också stort. I princip kan det bli endast en körtur någon dag, medan det en annan blir frågan om tiotals, fortsätter Kulmala.

En av utmaningarna i jobbet är oförutsägbarheten, men egentligen är det koordinators bekymmer som styr förarna. Förarna kör precis dit vart de är visade.

Flygfältsbussförarens uppgift är främst att föra avgående passagerare till planet och hämta ankommande passagerare från planet till terminalen.

Detta kan först verka som en simpel uppgift, men flygplatsen fungerar efter extremt noggranna omständigheter

Naturligtvis kan man inte köra runt fältet hur som helst med bussen. Instruktioner och reglerna förändras också konstant, vilket innebär enorm mängd fortbildning.

– Här finns vissa områden där man kan köra, och en hel del restriktioner. I ett nötskal, väjer alla flygplanen och bussförarna väjer för helt alla. Flygplanen är gudinnorna här, sammanfattar Kulmala.

– Väjningsreglerna är i princip normala, men vi ska släppas med passagerarna bort från taxingområdet så fort som möjligt. Man kan inte bli där och vänta.

↑ Mika Kulmala jobbar på flygfältet som rampbussförare. Till förarens uppgifter hör också passagerarövervakning.

↑ Mika Kulmala och andra rampbussförarna styrs av en koordinator, som bestämmer vem som kör och vart.

↑ Han som börjat uttrycket "rum som på flygfältet" har troligen aldrig arbetat på ett flygfält. Rampbussförarna och andra stödfunktioner arbetar i trånga utrymmen med exakta gränser.

↑ Kommunikationen mellan kabinpersonalen och föraren spelar stor roll.

Taxingområdet används för förflyttningen mellan terminalnivån och ratardationsfälten. För övrigt behöver och får man inte brådska på flygsidan.

– Vi fungerar efter trafiken. Om vi inte hinner till något mellanrum, då hinner vi bara inte.

Förutom rattvidringen har Airpros förare också en annan viktig uppgift: passagerarövervakningen.

– Vi ser till att folk inte distraherar någonstans och vandra, och att ingen gör något förbjudet. När passagerarövervakning görs, får vi inte göra något annat.

Man behöver ofta inte ingripa i passagerarnas förflyttning, men det vanligaste enskilda problemet som man ofta stöter på under övervakningen är rökning. Att man efter en lång flygning eller väntan i terminalen lockas av en cigarett kan vara ödesdigert. Även om tobaken slocknar efter första uppmaningen, kan kaptenen fatta beslut om att inte ta ombord passageraren som gjort bort sig.

– På sommaren när det är vackert och varmt är det mer olägenheter, säger Kulmala.

Eftersom förarna är i kontakt med passagerarna är det bra att också behärska engelskan

– Vi har dock ständig kontakt med kunderna. Övriga språk är naturligtvis också ett plus. Värsta situationerna är de där man inte hittar ett gemensamt språk med passageraren, säger Kulmala.

Kulmala är en av de nyaste förarna på jobbet, eftersom personalombytet är mycket lågt. Kulmalas karriär inom HRT:s trafik slutade 2014 i samband med Veolias samarbetsförhandlingar, varefter han sökte sig till flygfältet som säkerhetskontrollant. Efter det öppnades vägen för yrkesföraren att igen 2016 sätta sig bakom ratten.

– Jag var här på en intervju redan år 2009, och då skrevs mitt namn i minnet. Jag kom först hit från säkerhetssidan som sommarjobbare och sedan som fast anställd.

Flygfältsområdet är som sin egen stad – en myrstack, där tiotusen människor jobbar samtidigt som mest. På själva perrongen kör utöver bussarna en mängd varierande utrustning, som transporterar till exempel bränsle, bagage och mat till flygplanen.

I ena hörnet kör en polisbil emot, gränsvakten i det andra. Allt övervakas av marschaller, det vill

säga en slags flygplatssheriffer, som övervakar säkerheten på perrongen dygnet runt. ID-kortet ska alltid vara synligt.

– Det finns bara ett fåtal personer i Finland med detta yrket.

Om någon inbillar sig att det finns gott om plats på flygfältet har de förmodligen aldrig besökt perrongen. Fast asfalten sträcker sig långt in i horisonten, opererar allt utom avgående och anländande planen i trånga utrymmen innanför exakta gränser.

– På natten blir jobbet mer utmanande, när fältet är mörkt. Och om det ännu skulle råka regna, är sikten riktigt dålig.

51-årige Kulmala skulle inte kunna i det här skedet tänka sig att arbeta någon annanstans. Arbetsgänget på fältet har blivit samhallande och varje dag blir slutligen annorlunda. Åtminstone nu i efterhand anser Kulmala att linjetrafiken är tråkande.

– Flygfältet är fascinerande också som arbetsmiljö. Ibland är det riktigt lugnande att se maskinerna lyfta och landa, säger Kulmala. ●

↑ Kulmala arbetade tidigare inom HRT:s närtrafik, men hittade en ny karriär på flygfältet. Han arbetade först som säkerhetskontrollant, men sökte sedan plats som förare.

↑ Mika Kulmala granskar bussen för eventuella saker som lämnat efter passagerarna.

↑ 51-årige Kulmala anar att han kommer att jobba på flygfältet resten av arbetslivet. I bakgrunden arbetskollegan Jokke Veväri.

Kiljavan opiston kurssit

Luottamusmiesten peruskurssit:

13.-15.1 ja 20.-21.3 (3+2 pv) (yleinen) Helsinki

13.-17.1 (yleinen) Helsinki

27.-31.1 (AKT) AKT-ALT-sopimuskurssi Helsinki

17.-21.2 (yleinen) AKT-ALT-sopimuskurssi Oulu

24.-28.3 (yleinen) AKT-ALT-sopimuskurssi Kuopio

Kurssit on tarkoitettu uusille luottamusmiehillä, varaluottamusmiehillä ja ammattiosastojen puheenjohtajille. Kurssin tavoitteena on aloittaa luottamusmiehen perustaitojen ja -tietojen oppiminen. Tavoitteena on myös luottamusmiehen tehtäväkokonaisuuden ymmärtäminen sekä oikeuksien tiedostaminen, mikä auttaa selviytymään työpaikan ongelmatilanteissa. Avainsisältöjä mm: luottamusmiehen perustehtävät ja verkostot, luottamusmiehen oikeudet ja velvollisuudet, työoikeuden perusteet, työehtosopimusten tulkinta ja liiton apu, yhteistoimintamenettely, neuvottelutoiminnan perusteet, luottamusmiehen ja jäsenistön luottamus, luottamusmiehen kehittyminen sekä ay-liikkeen merkitys ja tulevaisuus.

Työsuojelun peruskurssit:

13.-15.1 ja 20.-21.3 (3+2 pv) (yleinen) Helsinki

13.-17.1 (yleinen) Helsinki

27.-31.1 (AKT) AKT-ALT-sopimuskurssi Helsinki

17.-21.2 (yleinen) AKT-ALT-sopimuskurssi Oulu

24.-28.3 (yleinen) AKT-ALT-sopimuskurssi Kuopio

Kurssit on tarkoitettu työpaikoilla työsuojelutehtävissä toimiville edustajille sekä luottamusmiehillä. Kurssin tavoitteena on selvittää työsuojeluun liittyvät perustiedot ja perehtyä toimintaa ohjaaviin säädöksiin. Kurssilla tutustutaan työsuojeluorganisaatioon sekä työsuojeluhenkilöstön tehtäviin ja rooleihin. Kurssilla saadaan perustiedot myös työn ja terveyden vuorovaikutuksesta sekä työhön liittyvistä kuormitustekijöistä. Avainsisältöjä mm: työsuojelun

peruskäsitteet, toiminta-alueet, työsuojelutehtävissä toimivien ihmisten tehtävät sekä oikeudet ja velvollisuudet, työsuojelua säätelevän lainsäädännön pääperiaatteet, ennakkoiva työsuojelu ja vaarojen arviointi, tapaturma-ajattelu ja jälkivalvonta, työn ja ympäristön kuormitustekijät, työsuojeluongelman ratkaisuperiaatteet sekä toimialakohtaiset erityiskysymykset.

Paikallisen sopimisen perusteet uusille toimijoille (yleinen) 16.-17.1 Helsinki

Kurssi sisältää perustietoa sopimisesta; kuinka voi sopia, kuinka kannattaa sopia ja minkälaisia lauseita kannattaa välttää sopimuksissa. Miten huomioin ja vien eteenpäin jäsenten tahdon. Tavoitteena on, että kurssin käytyäsi ymmärrät käsitteen paikallinen sopiminen, tiedät sopimusvaltuudet ja merkityksen työsuhteen säännöstyslähteenä. Osaat olla mukana laatimassa paikallista sopimusta ja ottaa kantaa kirjallisen sopimuksen tekemiseen edunvalvontaan liittyvissä kysymyksissä.

Taloudenhoitajien peruskurssi (yleinen) 27.-31.1 Helsinki

Kurssi on tarkoitettu osaston taloudenhoitajille, toiminnantarkastajille, toimikunnan jäsenille ja muille kiinnostuneille. Tavoitteena on antaa kurssilaisille perusvalmiudet osaston kirjanpidon ja taloushallinnon hoitoon. Avainsisältöjä mm: johdanto järjestötalouteen ja päätöksentekoon yhdistyksissä, tosimateriaalille asetetut vaatimukset, peruskirjaukset tileille, tilinpäätöksen teko (tuloslaskelma, tase ja liitetiedot), tase-erittelyt ja kalusteluettelo, tilinpäätöksen käsittely yhdistyksessä, osaston maksamat palkkiot ja kulukorvaukset sekä lyhyt johdanto toiminnantarkastukseen. Lopuksi tehdään yksi täysimittainen kirjanpitoharjoitus.

Työsuojelun täydennyskurssi: Yhteisten työpaikkojen turvallisuus 3.-5.2 (yleinen) Helsinki

Kurssin tavoitteena on parantaa ja kehittää yhteisten työpaikkojen turvallisuutta sekä selvittää eri toimijoiden ja työyhteisöjen vastuut ja velvoitteet yhteisellä työpaikalla. Tavoitteena on myös selvittää

kaikkien työsuojelutoimijoiden asema ja tehtävät sekä lisätä työsuojelutoimijoiden välistä yhteistyötä. Avainsisältöjä m: Yhteisen työpaikan käsite, työturvallisuusvastuut ja velvoitteet, yhteisten työpaikkojen työsuojeluvastuut ja työsuojelupäällikön asema sekä tehtävät, tiedottaminen ja yhteistoiminta, alihankinnan ja vuokratyön valvontavastuut sekä velvoitteet, työtapaturmien tutkinta ja perehdyttäminen sekä tarkastustoiminta yhteisellä työpaikalla.

Puheenjohtaja- ja sihteerikurssi (yleinen) 3.-7.2

Kurssin kohderyhmänä ovat osastojen puheenjohtajat ja sihteerit. Kurssille voivat osallistua myös muut toimikunnan jäsenet. Kurssi alkaa yhdistysten oikeudelliseen asemaan tutustumisella, jonka jälkeen käydään läpi mm. kokoustoimintaa, viestintää, toiminnan suunnittelua ja kokousasiakirjoja. Lisäksi tehdään erilaisia harjoituksia, jotka lisäävät mm. esiintymisvarmuutta. Avainsisältöjä mm: Kokoustoiminta (erilaiset kokoukset, kokousvirkaillijoiden tehtävät, kokouksen valmistelu ja kulku, äänestykset ja vaalit), kokousasiakirjat (kutsut, asialistat, pöytäkirjat ym), toiminnan kehittäminen ja suunnittelu, toiminta-alueet, tavoitteet sekä toiminta- ja taloussuunnitelma.

Epäasiallisen kohtelun raamit (yleinen) 6.-7.2 AKT-ALT-sopimuskurssi Helsinki

Kurssi tukee henkilöstöedustajia työpaikkojen häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisemisessä ja käsittelyssä sekä näihin liittyvien toimintamallien tekemisessä. Avainsisältöjä mm: epäasiallinen kohtelu työssä, epäasiallisen kohtelun syyt ja seuraukset, keinoja epäasiallisen kohtelun ehkäisyyn, toimintaohjeita epäasiallisen kohtelun tilanteisiin sekä työpaikan pelisääntöjen luominen.

.....

LISÄTIETOJA koulutuksista ja kustannusten korvauksista AKT:n kotisivuilta: www.akt.fi / *koulutus*, mistä löytyvät myös kurssihakemuslomakkeet. Niitä on saatavissa myös työpaikkojen luottamushenkilöiltä, ammattiosastoilta ja AKT:n aluetoimistoista.

Lisätietoja koulutuksiin liittyvistä asioista lisäksi: www.kio.fi

AKT:n järjestö- ja koulutustoimitsija Esa Tuominen p. 050-5369056 / esa.tuominen@akt.fi

Kursseille hakeutuminen:

Hakeudu kursseille ajoissa. Täytä kurssikaavake ja toimita se työnantajillesi viimeistään kolme (3) viikkoa ennen kurssin alkua. Jos työnantaja hyväksyy opintovapaasi, hän allekirjoittaa hakemuksen ja ottaa kaavakkeesta oman kappaleensa. Toimita loppuosat ammattiosastolle, oman alueesi aluetoimistoon tai lähetä se suoraan AKT:n järjestö- ja koulutustoimitsijalle. Työnantaja voi tietyin perustein siirtää opintovapaan antamisen yhden kerran myöhempään ajankohtaan. Siinä tapauksessa kannattaa selvittää mikä on seuraavan vastaavan kurssin ajankohta. Siirto voidaan tehdä kuuden (6) kuukauden päähän tai enintään siihen saakka, kunnes seuraava vastaava koulutus järjestetään. Jos lähdet kurssille vapaa-aikana tai lomalla, et tarvitse hakemukseen työnantajan allekirjoitusta. Mikäli pääset kurssille, toimittaa opisto sinulle kurssikutsun noin kaksi viikkoa ennen kurssin alkua. Kannattaa myös ilmoittaa omalle ammattiosastollesi, että olet menossa kurssille. Osastosi saattaa maksaa kurssilaisilleen oman stipendin. Kurssilaiset majoittuvat 1 hengen huoneissa.

Kurssin peruutusehdot :

Ilmoittautuminen kurssille on sitova. Jos et pakottavan esteen vuoksi voi osallistua kurssille, ilmoita siitä mahdollisimman pian Kiljavan opistolle, puh.09-276251 tai kiljavan_opisto@kio.fi. Peruuttamatta jätetystä paikasta perimme maksun (50€) kurssilaiselta. Peruutusmaksua ei peritä, jos kurssilaisella on esittää lääkärintodistus tai muu todiste esteestä.

Tietoa korvauksista:

SOPIMUSKURSSIT: Mikäli toimit työpaikallasi luottamushenkilönä, maksaa työnantaja sinulle kurssin ajalta ansionmenetyksen (kurssiajan palkan) 8h/pv. Sopimuskursseissa liitto maksaa kurssimaksun, materiaalin sekä matkakulut.

JÄRJESTÖKURSSIT: Sopimuskurssien ulkopuolisia kursseja kutsutaan järjestökurseiksi. Jos kurssi, jolle olet kiinnostunut menemään, ei kuulu koulutussopimuksen piiriin, on sinulla mahdollisuus anoa opintovapaata. Tällöin työnantaja ei maksa kurssin ajalta palkkaa, eikä osallistu muutenkaan kurssin kustannuksiin. Liitto ja ammattiosasto maksavat sinulle tällöin ansionmenetyksen stipendinä ja päivärahoina, joka on verovapaata sekä matkakulut. Stipendi ja päiväraha on vuonna 2025 yhteensä 88,86 € / pv. Ammattiosaston osuus tästä on 17,77 € / pv.

Mikäli sinulle tulee kurssin ajalta ansionmenetyksiä, pyydä työnantajalta ansionmenetystodistus.

KUUKAUDEN KURSSIVINKKI

.....

**Meidän ammattiosasto
(yleinen) 1.jakso 7.-8.2 ja
2.jakso 11.-12.4 (2+2 pv)
Helsinki**

Kurssin kohderyhmänä ovat kaikki osaston toimikunnan jäsenet ja mukaan mahtuu myös kaikki muutkin osaston toiminnasta kiinnostuneet. Kurssin tavoitteena on kehittää osaston toimintaa ja saada uutta virtaa suunnitteluun ja toteutukseen. Kurssi on kaksiosainen ja jaksosten välissä tehdään kehittämissuhteitä, joka liittyy omaan osastoon. Toisella jaksolla nämä työt esitellään muille kurssilaisille. Avainsisältöjä mm: ay-toiminnan tarkoitus ja tavoitteet, kokemukset osaston toiminnasta, osaston toimintaedellytykset, osaston nykytila ja tavoitteet, toiminnan haasteet ja mahdollisuudet, osaston toimintasuunnitelma ja osaston toiminnan kehittäminen.

Joulukahvit

Pohjois-Suomi

Oulun toimiston
odotetut avajaiset!

16.12.2024 kello 9–12 ja 13–15
Isokatu 30, 4. krs, Oulu
Tarjolla kahvia ja joulutorttua!

Itä-Suomi

Aluetoimiston perinteinen
joulukahvi

16.12.2024 kello 10.00–16.00
Tarjolla kahvia, glögiä ja
jouluisia herkkuja.
Kauppakatu 32, Joensuu
Tervetuloa!
Toivovat Antti & Helka

Etelä-Suomi

Aluetoimiston joulukahvit
17.12. kello 10–14

Tervetuloa nauttimaan
jouluisista herkuista sekä
tunnelmasta.
Viherniemenkatu 5,
Helsinki

OSASTOT TOIMIVAT

ETELÄ-SUOMI

Helsingin Seudun eläkekerho/ kuukausikokous

AKT:n Helsingin seudun eläkeläiskerho kokoontuu joulukuun jäsentapaamiseen 4.12. keskiviikkona klo 11 alkaen, toimikunta kokoontuu tuntia aiemmin. Kokouksessa eläkeliton Lehmiraanan lomakeskuksen Anne Syväne kertoo meille keskuksen hyvää mieltä ja kuntoa tuottavasta tarjonnasta. Halukkailla on vielä kokouspäivänä mahdollisuus ilmoittautua ostos- ja pikkujouluristeilylle Eckerön Finlandia laivalle 10.12.2024. Pj Arto Aijala ottaa osanottoilmoitukset vastaan.

Kotka os. 001/joulukahvit

Kotkan Autoalantyöntekijät os. 001 tarjoaa jäsenilleen Joulukahvit osaston toimistolla. Tarjolla Joulutorttuja, joulukinkkua, Glögiä ja hyvää joulun mieltä. Kymenlaaksonkatu 11 A 1, 48100 Kotka, keskiviikkona 18.12.2024 klo 12–17. Tervetuloa! Toimikunta

Kotka os. 001/päivystys

Kotkan Autoalantyöntekijät os. 001 aloittaa päivystyksen osaston toimistolla Kymenlaaksonkatu 11 A1, 48100 Kotka. Päivystys tapahtuu parillisten viikon keskiviikkoina klo 11–13. Ensimmäinen päivystys keskiviikkona 8.1.2025 klo 11–13. Tervetuloa Toimikunta

Lahti os. 003/hyvää joulua

Osasto toivottaa jäsenilleen rauhallista joulunaikaa ja turvallista uutta vuotta 2025!

Lahti os. 003/talvipäivät

Talvipäivät vietetään Kuopiossa 15.–16.3.25. Kisailmoittautumiset ja majoitusvaraukset osastolle 24.1.25 mennessä akt.os003@gmail.com tai txt, whatsapp 0505164442. Omavastuu 30€/hlö, sis. matkat, kisamatkat, majoitukset kilpaileville jäsenille.

Tuusula os. 026/talvipäivät

Uudenmaan Kuljettajat ry talvipäivät 15.–16.3.2025 Kuopiossa ilmoittautu mukaan 24.1.25 mennessä. Osasto maksaa kilpailuilmoittautumiset ja illalliskortit myös avecille, lisäksi tuetaan majoittumista. Hotellihuoneita varattu rajallinen määrä Lapland Hotel Kuopiosta pe–su. Omat kulkemiset. Ilmoittautumiset ja lisätiedot pj Jukka Karppinen jukikarppinen@gmail.com tai 040 4155 646.

Kotka os. 001 ja os. 075/eläkeläiset

Eläkeläisten matka Helsinkiin 19.12.2024 (käydään tutustumassa AKT:n keskustuomistoon) lähtö Kotkan linja-autoasema klo 9.30 -> Karhuvuori -> Karhula 9.50 -> Sutela klo 10. Lisätietoja Taunolta 0400 916 921.

Kotka os. 001 ja os. 075/eläkekerho

Tapaamiset jatkuvat 9.1.2025 klo 12, Kymenlaaksonkatu 11 A 1. Ovet avautuvat klo 11. Eläkeläiset tervetuloa!

Heinola os. 050/talvipäivät

Talvipäivät Kuopiossa 15.–16.3.2025. Lähtö 14.3.2025, paluu 16.3.2025. Tarkempi aikataulu ilmoitetaan lähtijöille lähempänä tapahtumaa. Hinta 40€/hlö, sis. matkat (yhteiskuljetus Lahden osaston kanssa), majoitus 2 yötä Scandic Atlaksessa (varattu 3x2hh ja 5x1hh), illalliskortit sekä kilpailumaksut. Ilmoittautumiset 29.1.2025 mennessä Samppa Maunukse-la, muminaeinari@gmail.com.

ITÄ-SUOMI

Imatra os. 002/talvipäivät

AKT:n talvipäivät Kuopiossa 15.–16.3.2025. Ilmoittautumiset Sami Lepäselälle 045-1359549 (mieluiten viestillä) 27.1. mennessä. Lajit: Hiihto, Pilkki, Salibandy (joukkue), Karaoke, Virtuaalimäkihyppy, Potkukelkka kilpailu (4heng. joukkue) ja huutosakki. Nuorille oma tapahtuma. Matka linja-autolla yhdessä Lappeenrannan kanssa (lähtöaika tarkentuu myöhemmin). Majoitus hotelli Puijonsarvessa 2yötä 14.–16.3 jossa myös iltajuhla.

Kuopio os. 016/eläkeläiset

Tammikuun tapaaminen ti 7.1. klo 11. osaston toimistolla. Tervetuloa. Toivottamme kaikille rauhallista joulua ja onnea tulevalle vuodelle.

Kuopio os. 016/hyvää joulua

AKT Kuopion os. 016 ry toivottaa jäsenilleen oikein hyvää ja rauhallista joulua!

Varkaus os. 030/kuntosali & uimahalliliput

Osaston toimistolta (Linjurikatu 3, avoinna joka kuun 3. keskiviikko klo 16–18) ostettavissa llopisaraan kuntosali/uimahallilippuja 2,50€/kpl (max 10 kpl/ hlö).

Pielinen-Karjala os. 031/jouluteria

AKT:n Pielisen Karjalan os. 031 tarjoaa jäsenilleen jouluterian Puustellissa Lieksassa 10.–13.12. tai 17.–20.12. klo 11 alkaen sekä Nurmeksessa Hyvärilässä 8,11,13,17 tai 20.12. klo 11 alkaen. Ruokailemaan pääsee voimassa olevaa jäsenkorttia esittämällä ja nimi listaan.

Pielinen-Karjala os. 031/ leivonnaispussukka

AKT:n Pielisen Karjalan os. 031 haluaa muistaa jäseniään pienellä leivonnaispussukalla Porokylän leipomon myymälöissä Lieksassa ja Nurmeksessa. Tuotteita voi hakea joulun alusviikolla voimassa olevaa jäsenkorttia esittämäl-

lä 20€/hlö. Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta 2025! Toivottaa toimikunta

Pielinen-Karjala os. 031/talvipäivät

AKT Pielisen Karjalan os. 031 järjestää reissun AKT:n talvipäiville 2025 Kuopioon maaliskuussa 15.–16.3. Majoitus on Puijonsarvessa keskellä Kuopiota. Mukaan lähtijöiden ja urheilulajeihin osallistujien varauksia otetaan vastaan 29.1. mennessä. Tervetuloa!

Lappeenranta os. 062/talvipäivät

Osastomme järjestää yhdessä Imatran osaston kanssa matkan AKT:n Talvipäiville Kuopioon 14.–16.3.2025. Matkan hinta on 60 €, joka sisältää bussikuljetuksen ja 2 vrk:n majoituksen 2hh Sokos Hotelli Puijonsarvessa, sekä illalliskortin iltajuhlaan. Iltajuhla pidetään Sokos Hotelli Puijonsarvessa. Osasto maksaa osallistumisen eri lajeihin ja kaikki lajit käydään lauantaina. Lajeina pilkki, hiihto, salibandy, karaoke, virtuaalimäkihyppy ja potkukelkkailu (4 hlö joukkue). AKT:n nuorille omaa ohjelmaa Keilakukossa. Ilmoittautumisl linkki nuorten tapahtumaan löytyy alla olevasta nettiosoitteesta. Lähtö perjantaina 14.3. iltapäivällä. Lähtöaika tarkentuu myöhemmin. Paluulähtö sunnuntaina 16.3. huoneiden luovutuksen jälkeen. Tutustu talvipäiviin osoitteessa akt.fi/tapahtumat/akttalvipaivat2025/. Paikkoja rajoitetusti. Tiedustelut, sitovat ilmoittautumiset sekä laji-ilmoittautumiset 27.1. mennessä Sannalle p. 044 043 5844 (miel. viestillä). Kaikki mukaan Kuopioon! Toimikunta

Lappeenranta os. 062/hyvää joulua

AKT Lappeenranta os. 062 toivottaa hyvää joulua ja onnea uuteen vuoteen 2025 kaikille osastomme jäsenille perheineen!

Iisalmi os. 076/uimahalliliput

Uimahallilippujen korvauksessa muutos 2025. Osastomme on korvannut 2 lippua kuukaudessa jäsenelle. Jatkossa korvaamme vain yhden lipun, muutos alkaa 2025 alusta. Iisalmen Autoalantyöntekijät Toimikunta

POHJOIS-SUOMI

Oulu os. 058/eläkeläiset

Oulun Seudun Autoalantyöntekijät ry eläkeläiset jäävät joulutauolle ja kokoontuvat seuraavan kerran to 9.1.2025 klo 13 osoitteessa Oulu 10, Torikatu 10 (2. krs). Ohjelmassa mm. Bingoilua ja kahvitte- lua. Paikan päältä voi ostaa bingo kirjan 3 €/kirja / 30€ lahjakortti, kahvin hinta 2 €. Tervetuloa!

Kuusamo os. 085/matka talvipäiville

Kuusamon Automiehet ry järjestää matkan talvipäiville Kuopioon 14.–16.3.2025.

Osasto maksaa kilpailijoille matkan, majoituksen ja illalliskortin. Muilta lähtijöiltä omavastuu 100 €. Ilmoittautumiset 20.1.2025 mennessä Raunolle p. 040 5644955 tekstiviestillä. Toimikunta

Pyhäjokilaakso os. 088/

1. lopettamiskokous

Pyhäjokilaakson Autoalantyöntekijät ry järjestää osaston 1. lopettamiskokouksen ke 18.12.2024 klo 14. Osoitteessa Ruokakeidas, Asemakatu 1 L 3, Oulainen. Esillä lopettamista koskevat asiat. Paikalla myös aluetoimitsija Tero Anttonen. Pizzatarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta

LÄNSI-SUOMI

Seinäjoen os. 018/joulukahvit

Seinäjoen Automiehet ry os. 018 järjestää joulukahvituksen pe 13.12.2024 klo 10 alkaen. Tervetuloa kahville! Toimikunta

Turku/eläkeläiset

Perinteiset eläkeläisten joulukahvit pidetään ti 10.12.2024 toimistolla klo 11. Vuoden 2025 aloituskokous on ke 8.1.2025 klo 13 toimistolla. Tervetuloa!

Huittinen os. 022/ joululounas

Lauttakylän Tavaralinjamiehet ry os. 022 tarjoaa jäsenilleen jäsenkorttia näyttämällä lounaan klo 11–14 arkisin tai a la carte listalta Breveissä, Risto Rytin katu 42, 32700 Huittinen 9.–22.12.2024 välisenä aikana. Normaali ruokajuomat (EI alkoholi). Varsinainen joululounas tarjoillaan 18. ja 19.12.2024 Tervetuloa! Toimikunta

SISÄ-SUOMI

Jyväskylä os. 045/eläkeläiset

Osaston 045 eläkeläisten kahvitilaisuudet jatkuvat Järjestöjen talolla (Kalevankatu 4, osaston toimitalo) tammi-, helmi-, maalisk. ja huhtikuun ensimmäinen ja kolmas keskiviikko klo 11. Rohkeasti mukaan uudet ja vanhat, ei tarvita erillistä ilmoittautumista. Toimikunta

Mänttä os. 064/joulukahvit

Mäntän Seudun Autoalan Työntekijät ry os. 064 perinteiset joulukahvit tarjotaan 21.12.2024 klo 12–14 toimistolla. Tervetuloa. Toimikunta

Äänekoski os. 103/ syyskokous

Tervetuloa Äänekosken Autoalantyöntekijät ry os. 103:n sääntömääräiseen syyskokoukseen sunnuntaina 22.12.2024 klo 13 alkaen. Kokous pidetään osaston omalla toimistolla, Kotakennäntie 8 as 27. Kokoustamisen ohessa kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Kuolleet

Osasto 003:n jäsen

Pentti Palm

s. 09.08.1946

k. 19.10.2024

**Muistoa kunnioittaen ja
ottaen osaa suruun**

Lahden Autoalan Työntekijät ry

Osasto 032:n jäsen

Ismo Ijäs

s. 21.11.1937

k. 16.10.2024

Muistoa kunnioittaen

Omaiset

Savonlinnan ja Ympäristön

Automiehet ry

Osasto 033:n jäsen ja
pitkäaikainen taloudenhoitaja

Keijo Tanska

s. 07.06.1941

k. 06.11.2024

Muistoa kunnioittaen

Kouvola Seudun

Autoalantyöntekijät ry

ja eläkekerho

Osasto 018:n jäsen

Esko Hyytiäinen

s. 14.05.1942 Alajärvi

k. 20.11.2024 Seinäjoki

Muistoa kunnioittaen

omaiset ja ystävät

Seinäjoen Automiehet ry

Osasto 142:n jäsen

Kari Vehkaoja

s. 10.04.1952

k. 27.10.2024

Muistoa kunnioittaen

Oulun Satamatyöntekijät ry

IN MEMORIAM

Esko Hyytiäisen muistolle

ESKO HYYTIÄINEN liittyi AKT:n jäseneksi 1.4.1972. Hyytiäinen on toiminut työurallaan autonkuljettajan ja linja-autonkuljettajan työssä. Heti AKT:hen liittymisen alusta alkaen hän osallistui lähes kaikkiin AKT:n kesä ja talvipäivien kilpailuihin hyvällä menestyksellä. Aivan viimeisiä kisoja myöten Hyytiäinen osallistui yleisurheilu- ja hiihtolajeihin ja menestyi ja saavutti palkintosijoja. Eläkkeelle Esko Hyytiäinen pääsi 1.9.2004

Seinäjoen Automiehet ry palkitsi osastona Esko Hyytiäisen aktiivisimpana urheilijana!

23.11. Seinäjoen Automiehet ry:n syyskokouksessa kuultiin Hyytiäisen naapurilta ja lenkkikaverilta Olli Säilältä Eskon poismenosta. Kokouksessa vietettiin hiljainen hetki jossa muistettiin vuoden aikana poismenneiden, ja näin myös Esko Hyytiäisen poismenoa.

Muistoa kunnioittaen

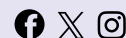
omaiset ja ystävät

Seinäjoen Automiehet ry

**Rakennuspalikoita
ajatteluun.**

Demokraatti

Lehti, verkko ja some

AKT:n jäsen, käytä jäsenetusi ja tilaa Demokraatti!
tilaajapalvelu@demokraatti.fi tai 09 701 0500

Muistathan lähettää osastosi ilmoitukset **16.1. mennessä** aluetoimistoon!

Myöhässä saapuneita ilmoituksia emme
valitettavasti voi ottaa vastaan, joten laitathan
päivämäärän muistiin jo nyt.

Kiitokset ja kuolinilmoitukset lähetetään
osoitteeseen *ilmoitukset@akt.fi*

Jäsenrekisteri tiedottaa

ITSEMAKSAVAN JÄSENEEN VIITTEET VUODELLE 2025

Vuoden 2025 viitelista postitetaan tammikuun puolenvälin jälkeen. Tiesithän, että jäsenmaksuviitteen voit tilata e-Laskuna omasta verkkopankistasi. Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry:n löydät hakusanalla AKT verkkolaskuttajalistalta. Tilauksen jälkeen saat kuukausittain viitteen omaan verkkopankkiisi. Verkkolaskulta on linkki jäsenmaksulaskuriin, jossa voit kätevästi laskea jäsenmaksun määrän. Jäsenmaksun voit myös laskea itse, laskukaava on;
bruttopalkka*jäsenmaksuprosentti/100 esim.
2000*1,6/100=32 euroa.

JÄSENTIEDOISTA HUOLEHTIMINEN

Ilmoita mahdolliset jäsenmaksuvapautukseen oikeuttavat kaudet jäsenrekisteriin, ettet saa turhaan jäsenmaksun huomautuskirjettä tai -viestejä. Ilmoita myös, mikäli työnantajasi muuttuu tai jäsenmaksun perintä ei hoidu työnantajan kautta ja tarvitset itsemaksavan jäsenen viitteet jäsenmaksun maksamista varten.

TARKISTA PALKKAKUITTISI, MIKÄLI TYÖNANTAJA PERII JÄSENMAKSUN PALKASTASI

Työttömyysvakuutusmaksu ei ole AY-jäsenmaksu. Palkkakuitissa tulee löytyä oma rivi AY-jäsenmaksun perinnästä. Mikäli olet tehnyt perintasopimuksen eikä palkkakuitista kuitenkaan löydy jäsenmaksun tietoja, ota yhteyttä ensisijaisesti palkanlaskijaasi tai AKT:n jäsenrekisteriin.

VEROTTAJA

AKT ilmoittaa maksetut jäsenmaksut verottajalle automaattisesti. Huomioithan, että itsemaksavan jäsenen jäsenmaksun maksupäivä ratkaisee verovuoden.

AKT:n jäsenpalveluneuvojat toivottavat hyvää joulun aikaa ja onnellista vuotta 2025!

Yhteystiedot:

AKT jäsenrekisteri
09 6131 1244 (arkisin klo 9–15)
jasenrekisteri@akt.fi
<https://www.akt.fi/jasenyyys/jasenrekisteripalvelut/>

ILMOITUS JÄSENREKISTERIIN

Nimi _____

Henkilötunnus / tai jäsennumero _____

☐ En halua kalenteria ☐ En halua AKT-lehteä

1. ☐ Olen ollut työssä ja tarvitsen jäsenmaksuja varten viitenumeron. Työssäoloaika _____ – _____

☐ Haluan siirtyä työnantajaperintään, tarvitsen perintasopimuksen työnantajalle toimitettavaksi Sähköpostiosoitteeni on _____

2. ☐ Olen ollut poissa palkkatyöstä ajalla _____ – _____

Työelämästä poissaolon syy _____

_____ (jatka tarvittaessa erilliselle paperille)

Jäsenmaksuvapautus myönnetään mm. erilaisilta Kelan maksamilta etuuskausilta, asevelvollisuuden tai siviilipalveluksen ajalta ja opiskelun ajalta.

☐ Työskentelen opiskelun ohella. Lähettäkää viitteet jäsenmaksun maksamista varten ajalle _____ – _____

☐ Haluan viitteet jatkossa vuosittain.

3. ☐ Saan viitelistan vuosittain, mutta en tarvitse sitä, koska työnantajani perii jäsenmaksun palkastani.

Työnantajani nimi _____

4. ☐ Olen jäänyt pysyvästi eläkkeelle. Eläkkeeni alkoi _____

Eläkkeen muoto: ☐ Vanhuuseläke ☐ Työkyvyttömyyseläke

☐ muu _____

☐ Haluan jäsenyyteni jatkuvan vapaa- tai lepävänä jäsenyytenä

☐ Haluan päättää jäsenyyteni

5. ☐ Olen aloittanut yritystoiminnan _____ alkaen.

☐ Haluan säilyttää jäsenyyteni 18 kk yritystoiminnan alkamisesta

lukien ja maksaa jäsenmaksut osaston sääntöjen mukaan.

Lähettäkää minulle viitenumerot jäsenmaksun maksamista varten.

☐ Haluan päättää jäsenyyteni

6. ☐ Olen eronnut Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry:stä ja työttömyyskassasta _____ alkaen.

Syy _____

☐ Jäsenmaksu tulee maksaa eropäivään saakka. Lähettäkää minulle jäsenmaksuviite ajalle, jolta minun tulee vielä jäsenmaksu maksaa.

7. ☐ Olen siirtynyt toiseen liittoon /työttömyyskassaan _____ alkaen. Uusi liittoni/työttömyyskassani on _____

☐ Jäsenmaksu tulee maksaa eropäivään saakka. Lähettäkää minulle jäsenmaksuviite ajalle, jolta minun tulee vielä jäsenmaksu maksaa.

Päivämäärä, Allekirjoitus ja puhelinnumero

Laita lomake kirjekuoreen (liitto maksaa postimaksun) tai skannaa ja lähetä turvalla sähköpostilla <https://safemail.akt.fi> osoitteeseen jasenrekisteri@akt.fi

Jäsenmaksuvapautustiedot voit myös ilmoittaa eAsiointin kautta, voit myös ilmoittaa työnantajan muutoksen sekä tietysti päivittää yhteystietojasi. Ilmainen palautusosoite lomakkeelle on; Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry, Tunnus 5005088, 00003 VASTAUSLÄHETYS

Kassa vastaa

Miksi verokortin tuloraja on hyvä tarkistaa?

*Jos tulorajasi ylittyy loppuvuodesta, myös työ-
tömyyskassan maksama etuus verotetaan pe-
rusveroprosentin sijaan korkeammalla lisäpro-
sentilla.*

Oman tulorajasi voit käydä tarkistamassa Vero-
hallinnon OmaVero-palvelusta (vero.fi/OmaVero).
Jos tulorajasi on ylittymässä, tilaa muutosvero-
kortti etuutta varten.

Verokortin etuutta varten voit tilata helposti Ve-
rohallinnon OmaVero-palvelusta. Tilauksen yh-
teydessä verokortti voidaan toimittaa sähköi-
sesti suoraan kassalle. Tilaamalla verokortin
etuutta varten varmistat, että etuuden veropro-
sentti on ajan tasalla ja vastaa nykyistä verotus-
tilannettasi.

Veroprosenttisi nostetaan vähintään 25 prosent-
tiin ansiopäivärahaa maksettaessa, ellet toimita
kassaan verokorttia etuutta varten.

Esimerkki:

Jos ennakonpidätys palkkaa varten
on ollut vaikkapa 15,50 prosenttia, il-
man muutosverokorttia ennakonpi-
dätys nostetaan automaattisesti 25
prosenttiin.

Katso tarkemmat ohjeet verokortin tilaamisesta
[Vero.fi](https://vero.fi)

**Huomaa kuitenkin, että etuuksien veroprosentti
voi olla suurempi kuin palkan**, koska etuuksista
ei tehdä samoja vähennyksiä kuin palkkatulos-
ta. Tästäkin syystä veroprosentti on hyvä tarkis-
taa etuuksia varten, jotta veroprosentti on mah-
dollisimman oikea etuutta varten.

2025 alkaen verokortin voimaantulo muuttuu

Tähän asti verokortit ovat astuneet voimaan
helmikuun alussa ja tammikuun ennakonpidä-
tykset on tehty edellisen vuoden verokortin pro-
senttia käyttäen. Nyt tämä käytäntö kuitenkin
muuttuu. Vuodesta 2025 alkaen verokortit ovat
voimassa heti tammikuun alusta lähtien ja ve-
rokortin tulorajat lasketaan koko vuoden tulojen
mukaan.

Lue lisää verokorttien muutoksesta [Vero.fi](https://vero.fi)

Veroprosentti ja tuloraja

- **Veroprosentti** (ennakonpidätyspro-
sentti) kertoo, kuinka paljon maksat
tuloistasi veroa.
- **Tuloraja** on arvio tuloistasi verokortin
voimassaoloaikana. Tähän rajaan asti
maksat veroa verokorttiin merkityllä
veroprosentilla.
- Jos tulorajasi ylittyy, maksat veroja
lisäprosentin mukaan.

Lue lisää A-kassa.fi

Seuraa meitä somessa @AvoinKassa

T: AKT-lehden toimitus

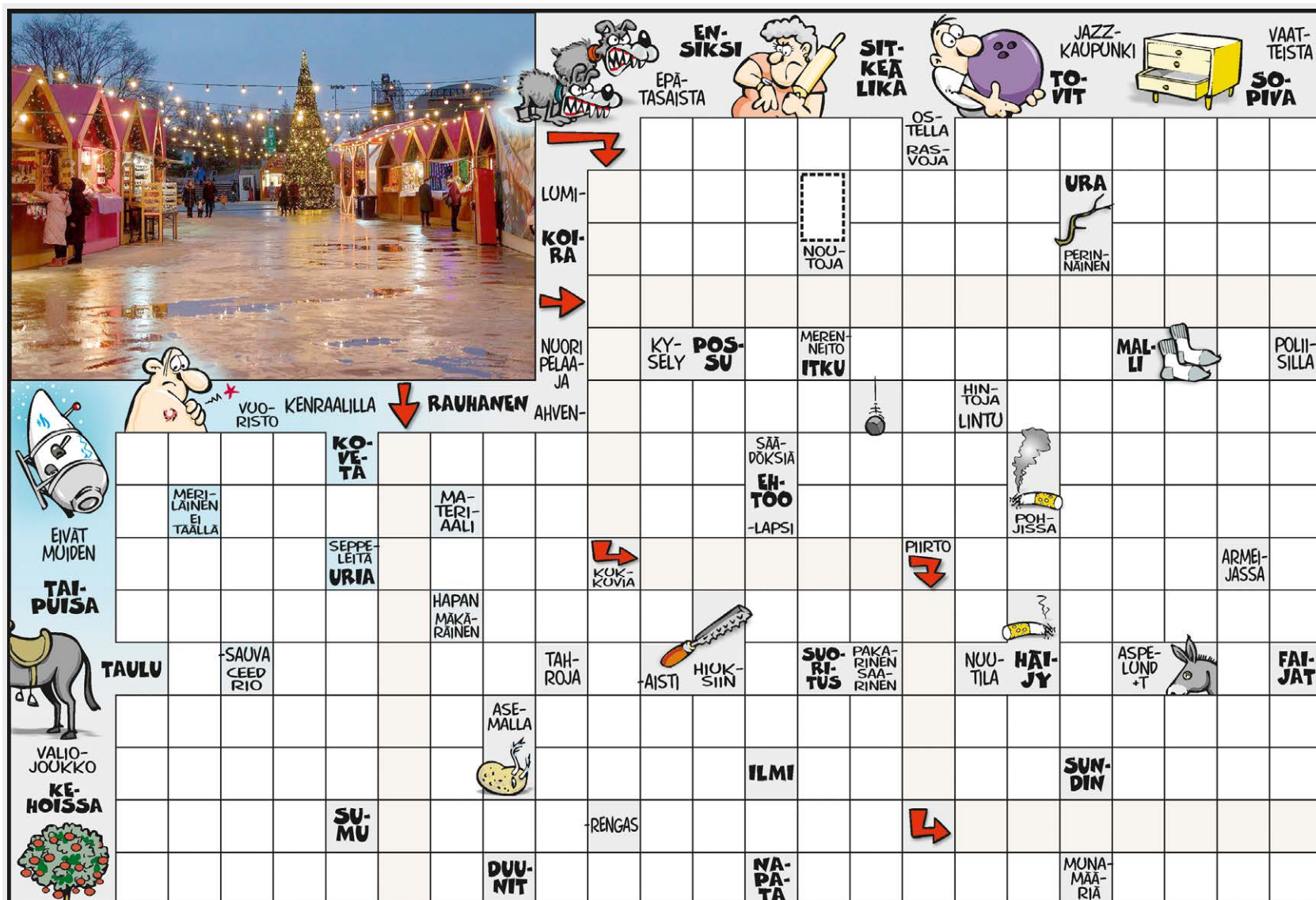
Suomi/Finland

Onnea voittajalle ja kiitos kaikille osallistujille!

Ristikon
PALKINTONA
reppu!

Ristikon 7/2024 ratkaisu

P	A	T	I	T						K	A	R	A	H	V	I	T
R	A	V	A	R						M	E	L	A	A	M	O	
A	V	A	R	A						O	L	L	A	I	S	L	A
A	T	O	T							N	O	E		L	E	A	R
A	S	T	M	A							A	S	E	N	N	E	
T	A	A	T		P	O	J			K	E	T	A	R	A	T	U
I	R	J	A		S	Y	S		J	E	E	P		A	I	T	K
T	A	A	T		S	A	T	O		U	U	P	U	A		N	U
H					K	E	S	A	K	U		L	U	R	A	N	G
R	A	S	T							N	A	T	O		T	I	L
A	K	A	T		O	N		O	T	T	A		K		O	E	
I	V	A	T		T	R	E	P	O	L	I		R	I	N	N	A
N	A	T			K	A	T	A	T			A	I	A		P	E
N	A	T			N	A	T			K	O	P	I				
S	A	A	S		T	A	K	I	T		A	I	N		T	I	T

NIMI:

OSOITE:

PUHELINNUMERO:

Kuukauden runo

älä etsi yhtä totuutta,
kahtakaan, sillä
jokainen on itsensä kulettaja,
elämänsä palvelija
huolehtija,
aamujensa herättäjä,
päiviensä päättäjä,
siksi kenenkään ei kannata
itsestään luopua,
vähemmälle vähätellä,
vaan nostaa se sille kuuluvaan
asemaan, sillä itsetuntoinen ihminen
ei jää muitten jalkoihin

esa kärhä

NYT NIITÄ SAA!

On OK
piipahtaa AKT:n
verkkokaupassa.

qr-koodilla pääset
ostoksille.

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry on n. 40 000 jäsenen ammattiliitto ja vahva edunvalvoja. Liiton jäsenet työskentelevät autoliikenne-, ahtaus-, säiliö- auto- ja öljytuote-, matkailu-, huolinta- ja liikenneopetusaloilla sekä huoltokorjaamoissa, terminaaleissa ja lentokoneiden matkustamoissa. Jäsenet kuuluvat ammattiosastoihin, jotka ovat puolestaan AKT:n jäseniä.

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

John Stenbergin rantaa 6,
00530 Helsinki

Postiosoite:
PL 313, 00531 Helsinki
akt.fi

Toimisto avoinna:
Katso akt.fi/yhteystiedot

Jäsenrekisteri:
Puhelinpäivystys 09 6131 1244

Työsuhdeneuvonta:
Puhelinpäivystys 09 6131 1222

ALUETOIMISTOT

Etelä-Suomen aluetoimisto
Viherniemenkatu 5, 00530
Helsinki
09 6131 1400
09 6131 1401
09 6131 1402

Länsi-Suomen aluetoimisto
Maarinkatu 6 b, 20100 Turku
02 450 1540
02 450 1541

Sisä-Suomen aluetoimisto
Rautatienkatu 10, 6. krs, 33100 Tampere
03 230 1510
03 230 1515

Itä-Suomen aluetoimisto
Kauppakatu 32, 3. krs, 80100 Joensuu
013 5111 410
013 5111 411

Pohjois-Suomen aluetoimisto
Isokatu 30, 4. krs, 90100 Oulu
08 870 1440
08 870 1441

KULTTUURIVINKKI

Hildur tuo Turussa näyttämölle Islannin maisemia

TEKSTI **Hannele Siika-aho** KUVA **Otto-Ville Väättäinen**

Satu Rämön dekkarisarjaan perustuva Hildur sai ensiesityksensä Turun kaupunginteatterissa 7.11.2024. Näytelmä yhdistelee Rämön kolmen kirjan sarjan juonen yhdeksi esitykseksi.

Pohjoismainen rikoskirjallisuus elää kukoistuskauttaan. Perinteiset Wallanderit ja Beckit ovat saaneet rinnalleen lukuisia tuoreita kirjoittajia. Heistä suomalaislantalainen Satu Rämö on noussut erityisen suosituksi. Rämön dekkarisarja kertoo Islannin jäätiköillä elävästä rikosetsivästä Hildur Rúnarsdóttiristä, joka selvittelee paitsi kotikylänsä murhia, myös perheensä menneisyyttä.

Dekkarisarja pääsee nyt näyttämölle Turun kaupunginteatterissa. Esityksen ohjaaja on **Anne Rautiainen** ja sen on teatteriin dramatisoinut **Satu Rasila**. Nimikkohenkilöä näyttelee **Asta Sveholm** ja hänen tutkijakollegansa, suomalaissyntyistä Jakob Johanssonia, **Sami Lalou**.

Perinteisen rikosteeman rinnalla esityksessä kulkevat mukana lasten-

suojelu ja lastenoikeudet. Hildurin siskojen kohtalon kautta pohditaan myös näitä vakavia aiheita.

Lavastaja **Milja Salovaaran** näkemyksen mukaan on näyttämölle rakennettu maisemaa Islannin vuonoista ja jäätiköistä. Näytelmän lavastus herättää keskustelua puolesta ja vastaan.

Turun Sanomien kriitikko **Anniina Karhun** mukaan Islanti on esityksessä vahvasti läsnä juuri visuaalisina vaikutelmina. Lavalla keskeisessä asemassa on pelkistetty rakennelma, jonka voi kuvitella meren aalloksi tai vaihtelevaksi maastoksi esityksen kulun mukaan. Hänen mukaansa valaistuksella luodaan näyttämölle "taianomaisia näkyjä". Nämä symboloivat katsojan mielikuvissa ihmisen pienuutta luonnon sekä ihmisessä olevien mielen voimien suuruuden alla.

Helsingin Sanomissa Hildurin näytelmäversio on puolestaan saanut kriittisemmän vastaanoton. Kannattaa siis katsoa itse. ●

On OK kuulua liittoon.

*Kiinnitä turvavyösi
ja liity AKT:n jäseneksi!*

akt.fi/jasenyys